

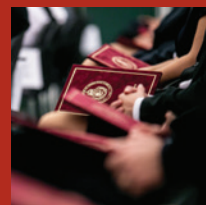
Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Új gyógyszerkutatói központ
épül a Semmelweis Egyetemen

134 PhD-fokozatú doktort
avattak a Dies Academicuson

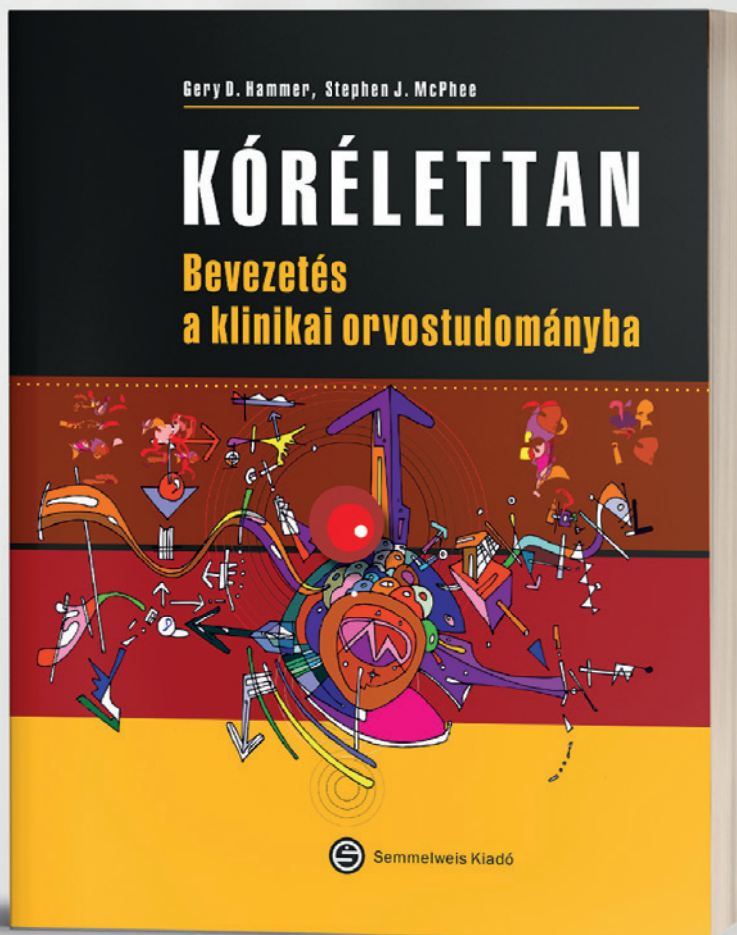
Dr. Petr Widimský kapta
az idei Semmelweis Budapest
Awardot

Gary D. Hammer, Stephen J. McPhee

KÓRÉLETTAN

Bevezetés a klinikai orvostudományba

Oldalszáma: 800 oldal ■ Legendus ára: 13 000 Ft

A jelen könyv elsődleges célközönségét az orvos-, fogorvos-, és gyógyszerész-hallgatók képezik, amely képzések preklinikai modulja keretében kötelező vagy ajánlott tankönyvként szerepelhet majd. Szintén hasznos oktatási segédeszköz lehet a kiadvány minden egyéb egészségügyi képzésben, amelyben élettani/kórélettani tematikák szerepelnek. Ebben a körben említhető a diplomás ápolók, a mentőtisztek, a dietetikusok, a gyógytornász-fizioterapeuták, a szülésznők, a védőnők, illetve a laboratóriumi analitikusok oktatása. A hazai orvosegyetemeken a jelen kiadvány tankönyvként való beépítése elősegíti a magyar és az angol nyelvű (kisebb mértékben a német nyelvű) orvosképzés egységesítését. Bízunk benne, hogy a hazai orvosképzés preklinikai moduljában a jelen könyv hatékonyan segíti a hallgatókat a nagyobb gyakorlati jelentőségű kórképek mechanizmusainak megértésében, amely ismeretanyag jó alapokat jelent majd a klinikai tantárgyak elsajátításához.

A könyv megvásárolható a Legendus és az EOK Könyvesboltban, illetve megrendelhető honlapunkról.

Semmelweis Kiadó
1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
www.semmelweiskiado.hu

E-könyveinket keresse a honlapunkon:
www.semmelweiskiado.hu/e_konyvek/

■ **LEGENDUS KÖNYVESBOLT**
1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56353
Nyitva tartás: 9.00–16.00
E-mail: info@semmelweiskiado.hu

■ **EOK KÖNYVESBOLT**
1094 Budapest, Tűzoltó u. 37–47.
Tel.: 459-1500/60475
Nyitva tartás: 9.30–11.30

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közzszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi és Pető András
Karak hallgatóinak és közalkalmazottainak
lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
Dr. **Merkely Béla**

A szerkesztőbizottság elnöke:
Dr. **Fejérdy Pál**
fejerdy.pal@dent.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:

Dr. **Donáth Tibor** professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:

Dobozi Pálma
dobozi.palma@semmelweis-univ.hu
Telefon: 06-20-666-3195

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem Kommunikációs
és Rendezvényszervezési Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. **Hermann Péter** (FOK)
hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Kormos Ágnes
kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Kovács Eszter (KRI)
kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Dr. **Köteles István** (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Márton Emőke
marton.emoke@semmelweis-univ.hu

Dr. **Máthé Zoltán** (ÁOK)
mathe.zoltan@med.semmelweis-univ.hu

Pitász Eszter (EKK)
pitasz.eszter@ekk.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**
claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Voszka István** (ÁOK)
voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweisikiado.hu
Igazgató: Dr. **Táncos László**

Layout: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:
Telek Katalin
telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**
ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus novemberi üléséről	4. oldal
Új gyógyszerkutatási központ épül a Semmelweis Egyetemen A Semmelweis végzett a legjobb helyen a hazai egyetemek közül a THE képzésterületi rangsorában HVG rangsor 2019: Az ÁOK a képzésterületi lista élén	5. oldal
134 PhD-fokozatú doktort avattak a Dies Academicuson	6. oldal
25 éves a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolája	7. oldal
Átadták a Hugonnai, Jendrassik és Huzella díjakat	8. oldal
Junior Prima Díjat kapott az egyetem két munkatársa	9. oldal
Dr. Petr Widimský kapta az idei Semmelweis Budapest Awardot	10. oldal
Rangos német, francia és svájci egyetemi hálózat partnere lett a Semmelweis Egyetem Dr. Scott David Solomon tartott előadást a Városmajori Klinikán	11. oldal
A PAK képzésínálatának bővítését és a konduktorközösség erősítését tervezi a kar dékánja	12. oldal
Pető-nap a Magyar Tudomány Ünnepe keretében	13. oldal
Együttműködési megállapodást írt alá a Semmelweis Egyetem, az Országos Mentőszolgálat és a Semmelweis Kft. A semmelweis.hu lett az Év Honlapja Kancellári biztos lett Mészáros István	14. oldal
Gyógyszerfejlesztők európai értekezlete az egyetemen Szimpózium a komplex gyógyszerekről immár harmadszor	15. oldal
110 éves a Szemészeti Klinika	16. oldal
Lézercsipesz és femtolézer – fizikai Nobel-díjas technológiák az egyetemen	17. oldal
Dr. Wéber György: A tudás és a gyógyító szándék hozza az újításokat	18. oldal
Dr. Ferencz Andrea: A gyakorlat a legjobb tanár	19. oldal
Szülésznő-védőnő-gyermekápoló konferencia a NET-ben Végzett a 21. évfolyam – diplomaátadó ünnepség az EMK-ban	20. oldal
Díjat nyert el az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet a Családbarát Munkahely pályázaton 1,6 millió forintos adományt kapott a Transzplantációs és Sebészeti Klinika A Semmelweis Egyetem 10 hallgatója kapott Év Egyetemi Sportolója díjat	21. oldal
80 éves dr. Nemes Attila professor emeritus	22. oldal
Forschungsprofil des ACH weiter gestärkt	23. oldal
Az ember és az emberiség gyógyító	24. oldal
Ünnepi ülést tartottak dr. Szirmai Imre emlékére In memoriam dr. Majorossy Kálmán professor emeritus	25. oldal
Dr. Monos Emil professor emeritus emlékére	26. oldal
Jubileumi egyetemtörténeti sorozat – 3. rész	27. oldal

Áldott, békés
ünnepeket kíván
a Semmelweis Egyetem!

Beszámoló a Szenátus novemberi üléséről

Még decemberben fejenként 41 400 forint juttatásban részesülhetnek ún. csekély értékű ajándék formájában azok a munkatársak, akik havi bruttó 312 ezer forintnál kevesebbet keresnek. A Szenátus novemberi ülésén szavazott egyebek mellett a Szervezeti és Működési Szabályzat egyes rendelkezéseinek a fenntartó észrevételei, valamint a Nemzeti felsőoktatási törvény változása alapján történő módosításáról. Személyi kérdésekről is véleményt nyilvánítottak a szenátorok.

Az ülés kezdetén dr. **Merkely Béla** rektor bejelentette, hogy a fenntartó jóváhagyta dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes kinevezését a Klinikai Központ elnökévé.

Az ülésen döntött a testület a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) Szak- és Továbbképzési Igazgatóságra vonatkozó rendelkezéseinek módosításáról. Eszerint – összhangban a Nemzeti felsőoktatásról szóló törvénnyel (Nftv.) – a korábban kari szinten ellátott szakképzéssel és továbbképzéssel kapcsolatos feladatok, és az ezeket végző közalkalmazottak egy központi szervezeti egységhez, a Szak- és Továbbképzési Központoz kerülnek 2019. január 1-jével. Az új központi egység a rektor irányítása és az oktatási, valamint klinikai rektorhelyettes szakmai felügyelete alatt áll majd.

Elfogadta a testület a Térítési és Juttatási Szabályzat (TJSZ) ellenőrzési nyomvonalát, valamint a TJSZ egyes, hallgatók önköltséges képzésbe való átsorolását érintő rendelkezéseinek módosítását.

Megszavazták azt az előterjesztést, hogy az SZMSZ 3. számú melléklete szerinti struktúrában rögzítsék az egyetem Élődonoros Transzplantációs Etikai Bizottságának feladatát.

Támogatták a szenátorok dr. **Kellermayer Miklós** pályázatát az Általános Orvostudományi Kar dékáni megbízására.

Döntöttek a 2018. évi Klinikus Kutatói támogatás odaítéléséről, melyet ebben az évben dr. **Kugler Szilvia**, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika kardiológus szakorvosa, dr. **Kis Adrián**, a Pulmonológiai Klinika klinikai szakorvosa, valamint **Nagyné dr. Dongó Eleni**, a Neurológiai Klinika szakorvosjelöltje nyert el. Az évente kétmillió forint támogatással járó ösztöndíj célja, hogy elősegítse a klinikusok aktív részvételét a kutatómunkában, valamint a PhD-fokozatuk megszerzését.

Elfogadta a testület a Külső Kutatási Munkákat Véleményező Bizottság ügyrendjének és személyi összetételének módosítását, amely alapvető célja a klinikai kutatási teljesítmény fokozásának elősegítése. Megszavazták az Egészségügyi Közzszolgálati Kar Szenátus által létrehozott Etikai és Fegyelmi Bizottsága személyi összetételének megújítását.

Döntöttek az SZMSZ egyes rendelkezéseinek a fenntartó észrevételei alapján történő módosításáról. A szaktárca javaslatai a technikai jellegű módosítások mellett érintik egyebek mellett a Szenátus összetételével, működésével, az ülések előkészítésével kapcsolatos egyes rendelkezéseket, valamint a rektor valamennyi, az Nftv.-ben szereplő feladatának megjelenítését (többek között a hazai és nemzetközi oktatási, kutatási kapcsolatokért, együttműködésekért, vagy az alapító okiratban szereplő rektori alaptevékenységekért való felelősség), valamint a kancellár egyes hatásköreinek gyakorlásával kapcsolatos rendelkezéseket.

A Szenátus döntött a Rektori Kabinet létrehozásáról, mely esetében a munkáltatói jogot a rektor gyakorolja. A Rektori Kabinet keretei között megalakul a Szenátusi Főtitkárság, melynek feladata a Szenátus működésével kapcsolatos feladatok ellátása.

Az elfogadott előterjesztés nyomán az SZMSZ úgy módosul, hogy a Központi Könyvtár és a Nemzetközi Kapcsolatok Igazga-

tósága esetén a szakmai feladatok ellátását, a napi munkavégzést a rektor irányítja, és ehhez kapcsolódóan gyakorolja az irányítási, utasítási jogot a munkáltatói jogok közül. A kancellári hatáskörbe tartozó kérdésekben továbbra is a kancellár irányítja a működést és gyakorolja az ezekhez kapcsolódó napi munkavégzéssel összefüggő irányítási, utasítási jogot a munkáltatói jogok közül. Mindkét szervezeti egységet igazgató vezeti, vezetői megbízást a rektor egyetértésével a kancellár adhat és vonhat vissza. A módosítás tartalmazza, hogy a Központi Könyvtár önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező, központi szervezeti egységként működik. A szervezeti változások 2018. december 18-tól hatályosak.

Megszavazták az egyetem egészére kiterjedő hatáskörrel rendelkező állandó bizottságok hallgatói összetételének változását, amellyel bekerültek a testületekbe a Doktorandusz Önkormányzat delegáltjai.

Támogatta a Szenátus dr. **Hermann Csaba** pályázatát az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika igazgatóhelyettesi megbízására, továbbá dr. **Aradi Dániel** Kardiológiai Tanszék egyetemi docensi munkakörére és dr. **Resch Miklós** Szemészeti Klinika egyetemi docensi munkakörére benyújtott jelentkezését.

Elfogadták a doktoranduszi képzéshez kapcsolódó oktatói munka véleményezésének rendszeréről készített szabályzatot. Megszavazták a Pető András Kar csatlakozásával az egyetem vagyonkezelésébe, illetve tulajdonába került egyes ingatlanok értékesítéséről szóló előterjesztést, a kar egyetértésével. A mintegy 14,5 millió forint összértékű, négy darab ingatlan öröklés következtében került a korábbi Pető András Főiskola vagyonkezelésébe, illetve tulajdonába, így az értékesítésből befolyt összeget az örökösök végakaratainak megfelelően a PAK fejlesztésére fordítják.

Határozott a Szenátus a hagyományos kínai terapeuta szakirányú továbbképzési szak létesítéséről orvosi diplomával rendelkezők számára.

Elfogadták a Gazdálkodási Szabályzat módosítását, amely a Semmelweis Egyetem Konzisztóriumának korábbi javaslata alapján, olyan ütemtervet tartalmaz, ami lehetővé teszi, hogy minden év márciusában döntést hozhasson a Szenátus a vezetői költségvetésről.

Döntött a Szenátus az ún. csekély értékű ajándék év végi juttatásáról. Ennek értelmében – a rendelkezésre álló fedezet figyelembe vételével – azok a munkatársak, akik havi bruttó 312 ezer forintnál kevesebbet keresnek és legalább 2017. november 1-je óta folyamatosan fennálló közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkeznek, és nincsenek tartósan távol, 3-szor 13 800 forint, azaz összesen 41 400 forint juttatásban részesülnek fejenként. A Konzisztórium határozatának megfelelően a Szenátus úgy döntött, hogy a juttatás fedezetét a vis maior keretből biztosítsa az egyetem.

Elfogadta a Szenátus a Hallgatói Önkormányzat Alapszabályát is.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Új gyógyszerkutatói központ épül a Semmelweis Egyetemen

A Hógyes–Schöpf–Merei Gyógyszerkutatói Centrum kialakításáról és fejlesztéséről döntött a kormány. A Semmelweis Egyetem célja, hogy 2021-re egy modern gyógyszerkutatói központ és gyógyszerészeti campus létesüljön, mintegy húszezer négyzetméteren.

A Semmelweis Egyetem fejlesztéséről szóló korábbi, múlt év végi kormánydöntés tartalmazta a Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK) korszerűsítését is. Ennek alapján idén tavasszal a volt Schöpf-Merei kórházingatlan egy része már az egyetem vagyongazdálkodásába került. A Magyar Közlönyben november 27-én megjelent 1606/2018. számú kormányhatározat azokat az intézkedéseket részletezi, melyek a kialakítandó gyógyszerészeti centrumnak helyet adó IX. kerületi, egykori kórházingatlan egészének állami tulajdonba kerüléséhez, majd Semmelweis Egyetem vagyongazdálkodásába adásához szükségesek.

A Semmelweis Egyetem célja, hogy két ütemben 2021-re egy modern, a gyógyszerésztudományi oktatást és innovatív kutatást, hazai gyógyszeripart támogató, gyógyszerellátást segítő központ létesüljön, részben az említett IX. kerületi ingatlan, vagyis a volt Schöpf-Merei Kórház területén, részben a vele szomszédos kar jelenlegi Hógyes tömbjének fejlesztésével, mintegy húszezer négyzetméteren.

– A gyógyszeriparihoz, valamint a közfoglalmú és kórházi gyógy-

szertárhoz hasonló modellkörnyezet kialakításával új távlatokat nyithatunk az egyetemhez köthető kutatásban és gyógyszerész-képzésben – fogalmazott dr. **Merkely Béla**. A rektor hozzátette: a fejlesztés azt a célt is szolgálja, hogy a jelenleg széttagoltan, a város több pontján működő GYTK minden intézete itt kapjon helyet, kialakítva ezzel az egyetem gyógyszerészeti campusát, ahol a korszerű graduális és posztgraduális képzés feltételei is megteremtődnek.

Az új centrumban megvalósuló kutatási irányok betegközpontú innovatív és nano gyógyszertechnológiai készítmények fejlesztésével, biológiai eredetű hatóanyagokkal, valamint a mester-séges intelligencia gyógyszerészeti hasznosításával is foglalkoznak majd. A beruházás eredményeként létrejön a gyógyszerfejlesztést segítő molekulatár és a természetes eredetű hatóanyagok fejlesztésének érdekében egy országos fitolabor.

Kovács Eszter, Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis végzett a legjobb helyen a hazai egyetemek közül a THE képzésterületi rangsorában

A magyar felsőoktatási intézmények közül a világ 400 legjobb egyeteme között szerepel élettudományokban, valamint az orvos-egészségtudományi kategóriákban a Semmelweis Egyetem a londoni székhelyű Times Higher Education (THE) 2019-es nemzetközi képzésterületi rangsorában. Európai viszonylatban a legjobb 200 közé sorolták az egyetemet.

A világrangsor készítői a képzésterületek vizsgálata során – az összegyűjtött rangsorhoz hasonlóan – öt terület 13 teljesítmény-mutatója alapján mérik az intézményeket, de a módszertant mindig az adott képzésterülethez igazítják. Az öt terület: az oktatási környezet, a kutatás, az idézettesség, az ipari bevételek és a nemzetközi orientáció.

A magyar egyetemek közül az orvos-egészségtudományi képzésterületi rangsorban a Semmelweis Egyetem került az élre, a 301-400. helyre, míg a Pécsi Tudományegyetemet a 401-500., a Debreceni Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem képzéseit pedig az 501-600. kategóriába sorolták a Times Higher Education tematikus rangsorának összeállítói. A magyar egyetemek közül az élettudományok képzésterületi rangsorában a Semmelweis mellett szintén a 301-400. helyen végzett az Eötvös Loránd Tudományegyetem.

A 2019-es rangsor élén az Oxfordi Egyetem áll, de dobogós helyet szerzett a Harvard és a Cambridge is. A régióból a bécsi orvosi egyetem érte el a legjobb eredményt, képzéseit a 101-125. helyre sorolták a rangsorkészítők.

A Semmelweis Egyetem a THE idén szeptemberben megjelent, összesített világrangsorában is megtartotta korábbi, 401-500. helyezését, a részeredmények nagy részében viszont javítani tudott, ezzel a legjobb eredményt érte el a hazai felsőoktatási intézmények közül.

Haszon-Nagy Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

HVG rangsor 2019: Az ÁOK a képzésterületi lista élén

Az orvos- és egészségtudományi képzési területen az oktatók és a hallgatók kiválósága alapján is az egyetem Általános Orvostudományi Kara vezet a HVG hetilap által készített felsőoktatási rangsort. A hallgatók kiválóságát összemérő képzésterületi listán a Fogorvostudományi Kar a negyedik, az Egészségtudományi Kar az ötödik lett, mely az elsőhelyes jelentkezők számában ért el kiemelkedő eredményt. A Gyógyszerésztudományi Kar az oktatók kiválósága alapján került az ötödik helyre, és itt a legmagasabb az MTA-címmel rendelkező oktatók aránya. Az Egészségügyi Közzolgálati Kar tizenkettedik ebben az oktatók kiválóságát vizsgáló képzésterületi rangsorban.

Az összetett, vagyis minden képzési területet tartalmazó országos kari rangsor harmadik helyére került az ÁOK. A HVG idei összesített intézményi rangsorában, tavalyi helyezését megtartva, a Semmelweis Egyetem negyedik lett, holtversenyben a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen.

134 PhD-fokozatú doktort avattak a Dies Academicuson

Az idei Dies Academicuson összesen 134 PhD-fokozatú doktort avatott fel dr. **Merkely Béla** rektor és dr. **Tímár József**, a Doktori Tanács elnöke, ami az elmúlt csaknem egy évtized legjobb eredménye. Az átadott diplomák 85 százaléka summa cum laude minősítésű. Az ünnepségen a hagyományoknak megfelelően címzetes egyetemi docens és mesteroktatói címeket, kiváló PhD-oktatói kitüntetések és alapítványi díjakat is átadtak.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Az ünnepi szenátusi ülés kezdetén a jelenlévők egyperces néma felállással emlékeztek a november 19-én elhunyt dr. **Monos Emil** professor emeritusra, a Baráti Kör elnökére, az egyetem korábbi oktatási rektorhelyettesére.

Az egyetem tudományos életének egyik jelentős ünnepe a PhD-fokozatú doktoravató ünnepség, amely a szakmai pályafutás kiemelt állomása, és egyben az egyetem lényegét is szimbolizálja, ahol a napi gyakorlatban alkalmazzák a régiek tudását, miközben arra építve új kutatási eredményeket hoznak létre, amelyet a jövő generációjának adnak át – mondta az ünnepséget megnyitó beszédében dr. Merkely Béla rektor. Hozzátette, hogy az egészségügygel, a jól léttel kapcsolatos tudás és annak oktatása akkor a legértékesebb, ha az a közjót szolgálja és az emberek mindennapjait teszi teljesebbé. A rektor leszögezte, hogy a klinikákkal egybeforrt Semmelweis Egyetem a sikeres magyar társadalom és tudományos közélet egyik pillére.

A magyar kutatóképzés egyik legfontosabb elemének nevezte a PhD-képzés presztízsének további emelését, továbbá a nagy előrelépést jelentő célok közé sorolta a Doktori Iskola nemzetközi megjelenését, idegennyelvű képzések bevezetését és az Európai Kutatási Térséggel való aktív kapcsolatok építését. A transzlációs kutatási lehetőségek kiterjesztése érdekében a posztdoktori pályázatok bővítése is szükséges – tette hozzá a rektor, aki fontosnak tartja egy nemzetközi PhD bírálóbizottság létrehozását és külföldi opponensek meghívását is. Mint mondta, az egyetem minden innovációs folyamata a tradíciókra épül: 2018-ban **Semmelweis Ignác** születésének 200. évfordulóját ünnepeljük, de már készülünk az egyetem alapításának negyedévszázados jubileumára, mely ünnepségek a hagyományok előtt való tisztelegéssel mellett az egyetemi közösség erősítésére is alkalmat adnak – szölte a rektor.

Dr. **Tímár József**, a Doktori Tanács elnöke a doktorjelöltek eredményeit ismertetve elmondta: 2018-ban összesen 134 jelölt fejezte be doktori munkáját, 111 fő summa cum laude, 22 fő cum

laude, 1 fő rite minősítéssel. Az ünnepélyes eskütételt követően dr. Merkely Béla és dr. Tímár József PhD-fokozatú doktorrá avatta a jelölteket, és kézfogásukkal doktortársaikká fogadták őket.

A Semmelweis Egyetem Doktori Iskolája 25 éves, és visszatekintve erre a negyed évszázadra megállapítható, hogy az alapítók – dr. **Sótonyi Péter**, dr. **Rajna Péter**, dr. **Jeney András**, dr. **Mandl József**, dr. **Monos Emil**, dr. **Réthelyi Miklós**, dr. **Szöke Éva**, dr. **Tulassay Zsolt** – kiváló munkát végeztek – emelte ki beszédében dr. Tímár József. Hangsúlyozta: mára a Doktori Iskola az ország egyik legsikeresebb PhD képzőhelye, ahol a fokozatszerzési arány az országos átlagot jelentősen meghaladja. A Semmelweis Egyetem doktori képzésében 508 hallgató, 268 doktorjelölt vesz részt a 7 doktori iskola 44 programjában, ezekkel a hallgatókkal és fokozatszerzőkkel 380 aktív témavezető foglalkozik, a meghirdetett témák száma megközelíti a 900-at – sorolta a Doktori Tanács elnöke. A ma átadott 134 diploma az elmúlt 8 év legjobb eredménye, amivel sikerült teljesíteni a PhD-képzés fejlesztésére elnyert EFOP pályázat legfontosabb vállalását, azaz 20 százalékkal növelni a minősített kutatók kibocsátását – ismer-

tette dr. Tímár József hozzátéve, hogy a diplomák 85 százaléka summa cum laude minősítésű. A diplomázók döntő többsége (77 fő) állami ösztöndíjas, de jelentős számú az önköltséges hallgató is (45 fő), akiknek munkáját elsősorban témavezetőjük támogatta. Idén is sokan szereztek fokozatot a Klinikai Orvostudományok Doktori Iskolában, de sikeres volt az Elméleti Orvostudományi és a Patológiai Tudományok Doktori Iskola is – tájékoztatott az elnök.

Kiemelte, hogy a 2018-ban fokozatot szerzett hallgatók disszertációikban több mint 500 nemzetközi publikációt jegyeznek, és a 134 disszertáció 135 D1-es (top 10 százalék) és 122 Q1-es (top 25 százalék) folyóiratban megjelent közleményt tartalmaz, ami nemcsak a hallgatói, hanem a témavezető kutatói kiválóságot is jól jellemzi. Úgy vélte, hogy ennek is köszönhető a Nemzeti Kiválósági Programban elnyert ösztöndíjak évek óta emelkedő száma. Dr. Tímár József reményét fejezte ki, hogy az avatottak között sokan folytatják pályájukat a Semmelweis Egyetemen.

Az ünnepség kitüntetések, díjak átadásával folytatódott. Kiváló PhD-oktató kitüntetést vehetett át dr. **Antal István** egyetemi docens, a Gyógyszerészeti Intézet igazgatója, dr. **Kárpáti Sarolta** egyetemi tanár (Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika) és dr. **Kellermayer Miklós** egyetemi tanár, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet igazgatója. Az elismeréseket dr. Tímár József adta át a díjazottak méltóságát követően.

A Semmelweis Egyetem Baráti Körének Doktorandusz Kiválósági Díját idén heten vehették át. Az okleveleket dr. Sótonyi Péter rektor emeritus, a Baráti Kör alelnöke és dr. **Némegy Edit** főorvos, vezetőségi tag adták át **Tóth András Dávid** (I. hely), **Decmann Ábel** (II. hely), **Kazsoki Adrienn Katalin** (III. hely), **Nagy Zsófia Brigitta** (III. hely), **Vértes Miklós** (IV. hely), **Ágg Bence** (V. hely) és **Koncsos Gábor** (VI. hely) részére.

Az ünnepségen ezt követően a karok előterjesztése alapján címzetes egyetemi docensi és mesteroktatói címeket adományoz-

tak olyan kiemelkedő személyeknek, akik hosszabb idő óta részt vesznek az oktatómunkában. Az erről szóló okleveleket dr. Merkely Béla rektor adta át. Címzetes egyetemi docensi címet kapott dr. **Sinkó Bálint**, mesteroktatói címet vehetett át **Ajtay Gyöngyi**, **Erdélyi Aliz**, dr. **Gyarmathy Valéria Anna**, dr. **Keglevich Tibor** és **Pálmai Katalin**.

A Dr. Genersich Antal Alapítvány 2018. évi díjait dr. **Süveges Ildikó** professor emerita, a kuratórium elnöke, dr. Sótonyi Péter rektor emeritus, az alapítvány tiszteletbeli elnöke, valamint **Heim Pál**, dr. **Pap Gergely** és dr. **Tankó Béla**, a névadó leszármazottai adták át. Az alapítvány ideai hallgatói díjazottjai **Fésűs Viktória** és **Szabó Brigitta Rita**, valamint dr. **Csengeri Milán**, aki a pályázat elnyerésekor még orvostanhallgató volt. A Magyar Patológus Társaság felterjesztésére dr. **Zalatnai Attila**, az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet egyetemi docense, a Magyar Onkológusok Társasága felterjesztése alapján dr. **Ottó Szabolcs**, az Országos Onkológiai Intézet korábbi főigazgató-helyettese vehetett át díjat. Az akadémikusok számára létesített Genersich Antal Díjat ebben az évben a kuratórium döntése alapján dr. **Csiba László**, a Debreceni Egyetem Neurológiai Tanszékének professzora, az MTA levelező tagja kapta.

Az ünnepség zárásaként a Medikus Zenekar előadását hallgathatták meg a résztvevők.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem honlapján képgaléria is elérhető: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/11/23/134-phd-fokozatu-doktort-avattak-a-dies-academicuson/>

25 éves a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolája

A Semmelweis Egyetem 25 éves Rácz Károly Doktori Iskolája több rekordot is megdöntött az idei Dies Academicus ünnepségen. A Doktori Tanács elnöke, dr. Tímár József szerint mindez a hallgatók és az oktatók kiválóságát is mutatja. Szerinte a posztgraduális képzés népszerűségének további fokozása érdekében fontos lenne elérni, hogy a hallgatók minél rövidebb idő alatt jussanak el a fokozatszerzésig minél magasabb színvonalú disszertációval.

A Semmelweis Egyetem Doktori Iskolája 25 évvel ezelőtt indult el, amikor a posztgraduális képzés a Magyar Tudományos Akadémiától visszakerült az egyetemekhez. Az alapítók a karokhoz hasonló szervezeti formában indították el a képzést, ezzel biztosítva a szükséges önállóságot és a relatív anyagi függetlenséget – idézte fel dr. Tímár József. Hangsúlyozta, hogy a disszertációk minimálisan elvárt színvonalát is akkor határozták meg, amihez a dolgozatokban szereplő közlemények impakt faktorát veszik alapul. Noha azóta a tudománymetria sokat változott, dr. Tímár József úgy látja, az akkor kidolgozott követelmények ma is megállják a helyüket, az eredmények pedig nemcsak a hallgatók, hanem a témavezetők kutatói kiválóságát is jelzik.

A 2018-ban átadott 134 PhD-diploma az elmúlt nyolc év legjobb eredménye, ráadásul ezek 85 százaléka summa cum laude minősítést kapott. A Semmelweis Egyetem Doktori Iskolájában a fokozatszerzési arány az országos átlagot jelentősen meghaladja, a 25 évvel ezelőtti induláshoz képest pedig megháromszorozódott a hallgatói létszám.

A Doktori Iskolában jelenleg mintegy 300 állami ösztöndíjas PhD-hallgató tanul. Évente csaknem 100 fő lép be a rendszerbe, az önköltséges képzésre jelentkezők száma is magas, és jelentős arányban csatlakoznak ún. egyéni fokozatszerzők is a doktori programba. A hallgatóknak jelenleg a 70 százaléka tud öt éven belül fokozatot szerezni. Dr. Tímár József hangsúlyozta: az

egyetemnek az az érdeke, hogy a posztgraduális képzésben részt vevők minél gyorsabban és sikeresebben jussanak el a fokozatszerzéshez, majd lehetőség szerint a legkiválóbbak maradjanak is az egyetemen, hiszen ők jelentik az oktatói és kutatói utánpótlást. Ennek érdekében a Doktori Iskola igyekszik egyetemi forrásokból is ösztöndíjakkal támogatni a hallgatókat, ám jelenleg nagyobb részt egy EFOP pályázatnak, valamint a Nemzeti Kiválósági Programban elnyert ösztöndíjakkal köszönhetően tudnak anyagi támogatást biztosítani számukra – mondta el.

Hagyományosan a Klinikai Orvostudományok Doktori Iskolában szereznek minden évben a legtöbben fokozatot, még úgy is, hogy sokan vannak, akik az anyagilag vonzóbb rezidensképzést választják. Ezért dr. Tímár József úgy látja, az ún. MD-PhD-képzés bevezetésével jelentősen lerövidíthető lenne a képzési idő. Elmondta azt is: a közeljövőben várható egy nyolcadik, egészségügyi doktori iskola indítása.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/12/05/25-eves-a-semmelweis-egyetem-doktori-iskolaja/>

Átadták a Hugonnai, Jendrassik és Huzella díjakat

A Magyar Tudomány Ünnepe keretében megrendezett ülésen adták át az egyetem három kiemelt tudományos díját a Semmelweis Szalonban. Az idei Hugonnai Vilma Emlékéremet dr. **Gonda Xénia**, a Jendrassik Ernő Emlékérem és Jutalomdíját dr. **Molvarec Attila**, míg a Huzella Tivadar Emlékérem és Jutalomdíját dr. **Christos Chinopoulos** vehette át dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettestől.

Foto: Adrián Zoltán

Mindhárom kitüntetett példamutató munkát végez az alap-, illetve a klinikai kutatások terén, és eddigi tevékenységükkel nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az egyetem előrelépjen a nemzetközi rangsorokban – hangsúlyozta köszöntőjében dr. Ferdinandy Péter. Az ülés első napirendi pontja a Hugonnai Vilma Emlékérem átadása volt, amelyet idén dr. Gonda Xéniának, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika egyetemi adjunktusának ítélte oda a Szenátus. A rektorhelyettes emlékeztetett, hogy az első magyar orvosnőről elnevezett díjat 2010-ben alapította az egyetem a 45 év alatti női kutatók elismerésére és támogatására.

A díjazott méltatásában kitért arra egyebek mellett, hogy dr. Gonda Xénia 2002-ben végzett az ELTE pszichológia szakán és a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán, majd az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetben (OPNI) kezdte meg PhD-képzését a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolájának ösztöndíjasaként, dr. **Bagdy György**, a Gyógyszerhatástani Intézet igazgatójának témavezetésével. Kutatómunkáját jelenleg is a dr. Bagdy György által irányított MTA-SE Neuropszichofarmakológiai és Neurokémiai Kutatócsoport, valamint a NAP2-SE új antidepresszív célpont kutatócsoport tagjaként végzi. Kiemelten fontos számára a magas színvonalú klinikai munka, az oktatás és kutatás egyaránt – mutatott rá a rektorhelyettes.

Dr. Gonda Xénia *Borúra derű: depressziós gének a tébolydától a Pszichiátriai Klinikáig* címmel tartotta meg emlékelőadását, amely kezdetén kiemelte: Hugonnai Vilma küzdelme nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a nők azzal foglalkozhatnak, azt tanulhatnak, amiben perspektívát látnak és a megszerzett tudást itthon kamatoztathatják, ezért különös megtiszteltetés számára a díj.

Előadásában az elmúlt 16 év kutatásaiból mutatott be ízelítőt. Emlékeztetett arra, hogy a depresszióval, annak genetikai hátterével kapcsolatos kutatások két évtizedre tekintenek vissza, és bár egyre bővül a tudásunk, még mindig sok a kérdés. Az már egyértelmű, hogy a depresszió háttere rendkívül összetett, nagyon sok gén játszik benne szerepet komplex módon és rendkívül fontosak a gének környezeti hatásokkal alkotott interakciói. Kutatásaik közül kiemelte egyebek mellett annak feltárását, hogy a szerotonin transzporter gén rövid alléja olyan tartós személyiségjellemzőkkel mutat együttjárást, amelyek arra hajlamosítanak,

hogy kevésbé adaptívan küzdjünk meg a stresszorokkal. Egyebek mellett ismertette egy idén megjelent vizsgálatuk eredményét, amelyben hét, a depresszió hátterében már korábban azonosított génnel kapcsolatban vizsgálták, hogy a tünetek súlyosságát miként befolyásolják a környezeti hatások. Kimutatták egyebek mellett, hogy akik semmilyen stresszes életeseménynek nincsenek kitéve, azok esetében az adott gén hatása nem releváns. Kutatásaik egyik újdonsága, hogy a különféle súlyosságú és típusú életeseményeket is külön kell vizsgálni, mert ezek hatásait nagy valószínűséggel más-más gének közvetítik.

Az idei Jendrassik Ernő Emlékérem és Jutalomdíj kitüntetettje dr. Molvarec Attila, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika egyetemi docense. Dr. Ferdinandy Péter a díjról szólva elmondta: az egyetem egykori tanáráról, a kiváló magyar bel- és idegyógyásztól elnevezett elismerést 1965 óta adják át az egyetemen, a klinikai orvostudomány kiváló művelőjét ismerik el vele. Dr. Molvarec Attila méltatása során emlékeztetett arra, hogy 1997-ben az egyetemen szerzett orvosi diplomát summa cum laude minősítéssel, majd 2007-ig a Kútvölgyi Klinikai Tömbben dolgozott, azóta pedig a Baross utcai Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika munkatársa. Szülészeti-nőgyógyászati és endokrinológia szakvizsgáló, hipertoniológia és szülészeti-nőgyógyászati ultrahang-diagnosztika licencvizsgálóval rendelkezik. Fő tudományos érdeklődési területe a terhespatológia és reprodukív immunológia. 2007-ben szerzett PhD-fokozatot, 2017-ben pedig az MTA doktori címet is elnyerte a terhességi magas vérnyomás témakörében.

Dr. Molvarec Attila *Angiogén és immunológiai tényezők vizsgálata praeclampsiaiban* címmel tartotta meg emlékelőadását, melynek elején röviden bemutatta **Jendrassik Ernő** életútját, és hangsúlyozta: megtisztelő számára, hogy ő az első szülész-nőgyógyász, aki átvehette ezt az elismerést.

Dr. Molvarec Attila kutatómunkája során átfogó módon vizsgálta az anyai és perinatális morbiditást és mortalitást vezető okaként számon tartott praeclampsia kialakulásában szerepet játszó angiogén, valamint szolubilis és sejtes immunológiai tényezőket. Ezzel kapcsolatos eredményei elősegítik a terhességi magas vérnyomás legveszélyesebb formájának, a praeclampsia kialakulásának pontosabb megértését, és ezzel hozzájárulhatnak a kórkép hatékonyabb megelőzéséhez és kezeléséhez. Mint előadásában ismertette, megállapította egyebek mellett, hogy a keringésben található angiogén és anti-angiogén faktorok egyensúlyzavara központi szerepet játszik a kórkép kialakulásában. Kimutatta, hogy a betegség mellett is alkalmazható placentáris növekedési faktor gyorsteszt magas vérnyomással szövődött terhességekben hatékonyan alkalmazható a terhesek kockázatbesorolásában. Számos olyan szolubilis és sejtes gyulladáshoz vezető tényezőt azonosított, amelyek részt vesznek a praeclampsia anyai tünetegyüttesére jellemző kifejezett szisztémás gyulladáshoz vezető válaszcélra és generalizált endothel-diszfunkció létrejöttében. Megfigyelte, hogy praeclampsiaiban az immunválasz szabályozásában szerepet játszó regulátor T-sejtek prevalenciája jelentősen csökken. Feltárta többek között az endokannabinoid rendszer szerepét is a kórkép kialakulásában.

A Huzella Tivadar Emlékérem és Jutalomdíjat idén dr. Christos Chinopoulosnak, az Orvosi Biokémiai Intézet docensének ítélte oda a Szenátus. Az egyetem volt tanáráról, a kiemelkedő magyar hisztológusról elnevezett elismerést idén 26. alkalommal adják át – emlékeztetett a rektorhelyettes. Az elismerés szintén az önálló kutatásokon alapuló szaktudomány fejlődését hivatott szolgálni, az elméleti orvostudomány, orvosbiológia kiváló művelőjét jutalmazza – tette hozzá. A díjazott méltatásában dr. Ferdinandy Péter kitért arra, hogy dr. Christos Chinopoulos Görögországban született, egyetemi tanulmányait az egyetem Általános Orvostudományi Karán folytatta, 1998-ban diplomázott. PhD-fokozatát az Orvosi Biokémiai Intézetben végzett kutatómunka alapján szerezte 2002-ben, témavezetője dr. **Ádám Veronika** és dr. **Tretter László** voltak. 2005-ben tért vissza az egyetemre, azóta az intézet munkatársa.

Dr. Christos Chinopoulos *A neurodegenerációtól a daganatbiológiáig: az alapvető biokémia útján* címmel tartotta meg emlékelőadását. Mint elmondta, különös megtiszteltetés számára, hogy az egyetem külföldi munkatársaként kaphatta meg ezt az elismerést. Kitért arra, hogy a díj névadója, **Huzella Tivadar** hasonló területen tevékenykedett, mint ő, ami az alap biokémiától a rákkutatásig vezetett.

Dr. Christos Chinopoulos kezdetben a mitokondriumok szerepét vizsgálta a neurodegeneráció mechanizmusában, majd 17

év kutatómunkája arra a felismerésre vezette, hogy pontosan ugyanazok a folyamatok, amik a degeneráció során meghibásodnak, fognak egy daganat kialakulásakor is túlműködni. Emlékeztetett rá, hogy mentorai, dr. Ádám Veronika és dr. Tretter László korábbi munkájának témája a citromsav ciklus alfa-ketog-lutarát-dehidrogenáz komplexuma volt. Az ő kutatómunkájában az áttörést 2010-ben a citromsav ciklus következő enzimével, a szukcinil-CoA ligázzal foglalkozó cikkük megjelenése hozta. Ez az enzim felelős az úgynevezett mitokondriális szubsztrátszintű foszforilációért (MSP). Kimutatták, hogy az MSP által keletkező nagy energiájú foszfátvegyületek képződése megakadályozta, hogy az in situ mitokondriumok az extramitokondriális eredetű ATP-raktárat használják el, ezáltal enyhítve a glikolízis következményeit, így nagyobb esélyt teremtve a sejt túléléséhez, különösen hipoxiában. Mint elmondta, ezen a ponton merült fel benne, hogy áttekintse a hipoxia, illetve a metabolikus stressz szerepét más patológiás esetekben is. Felismerte, hogy a fenti leírásra a daganatos betegségek illenének a legjobban. Jelenlegi kutatásának hipotézise, hogy nagy energiájú foszfátvegyületek képződésével az MSP alapvető tényezőként járul hozzá a tumor progressziójához hipoxiában, így a szukcinil-CoA ligáz enzim a daganat-terápia alkalmas célpontja lehet.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Junior Prima Díjat kapott az egyetem két munkatársa

Magyar tudomány kategóriában Junior Prima Díjjal ismerték el az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika két fiatal kutatóját, dr. Czövek Dorottyt és dr. Pap Domonkos.

Dr. Czövek Dorottya elkötelezett a tüdőbetegségben szenvedő gyerekek gyógyításában; mind klinikai, mind kutatói munkája során új, innovatív módszerek fejlesztésén dolgozik – olvasható a díjazott méltatásában. Többéves svájci, ausztráliai kutatói és klinikai munkát követően csatlakozott az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika munkatársaihoz, ahol elkezdte a gyermekpulmonológiai kutatócsoport felállítását, továbbá beindította a Magyarországon újdonságnak számító Gyermekkor Otthoni Lélegeztetési Programot is. Dr. Czövek Dorottyanak a legrangosabb szakmai folyóiratokban jelennek meg publikációi, emellett egy amerikai kiadású gyermektüdőgyógyászati tankönyv légzésfunkciós fejezetének szerzője. Fontos részt vállal a hazai és külföldi orvostanhallgatók oktatásában, a tudományos diákköri és kutató utánpótlást biztosító munkában is. Bolyai és Bolyai+ ösztöndíjjal is elismerték munkáját; vezető kutatóként elnyerte a Fiala Kutatói NFKI pályázatot.

Dr. Pap Domonkos a Semmelweis Egyetem Klinikai Orvostudományok Doktori Iskolájában szerzett PhD-fokozatot summa cum laude minősítéssel. Már a PhD éve alatt két elsőszerzős és kilenc társszerzős publikációja jelent meg elismert, nemzetközi folyóiratokban. Doktori képzése után munkáját posztdoktor kutatóként a dr. **Szabó Attila** vezette MTA-SE Gyermekgyógyászati és Nefrológiai Kutatócsoportban folytatta. Kutatásainak fő célja a krónikus vesebetegség és vesefibrózis patomechanizmusának feltárása. Vizsgálataival a betegségben eddig nem ismert, patológiás szereppel bíró molekulákat azonosított. Alapkutatói tevékenysége mellett aktívan részt vesz az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán folyó krónikus vesebetegség gyógyszeres terápiájának kidolgozását célul kitűző hatóanyag kifejlesztésében is. Tudományos eredményei jelentősen hozzájárulnak e betegségben szenvedők

Foto: Magyar Fejlesztési Bank

életminőségének javításához – szólta a méltatás. Dr. Pap Domonkos a tudomány és a kutatói életpálya népszerűsítését kiemelt feladatának tekinti, ezért részt vesz a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Programban; fontos feladatának érzi a tudományos diákköri hallgatók képzését is.

Az elismeréseket dr. **Juhász Edittől**, a nemzeti pénzügyi szolgáltatásokért és közműszolgáltatásokért felelős államtitkártól, **Török Ádámtól**, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) főtitkárától és **Bernáth Tamástól**, a Magyar Fejlesztési Bank elnök-vezérigazgatójától vehették át a díjazottak az MTA épületében.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. Petr Widimský kapta az idei Semmelweis Budapest Awardot

A prágai Károly Egyetem és Egyetemi Kórház professzora, a szívcentrum vezetője, dr. Petr Widimský a 2018-as Semmelweis Budapest Award díjazottja a Szenátus egyhangú döntése alapján. A Semmelweis Egyetem legnagyobb presztízsű nemzetközi tudományos elismerését a szívinfarktus-ellátás forradalmasításáért vehette át a tudós dr. **Merkely Béla** rektortól a Semmelweis Szalonban. Petr Widimský professzor *A Prague vizsgálatok története: a szívinfarktustól az iszkémiás stroke-ig* címmel tartott előadást.

Fotó: Dimény András

A díjátadó alkalmából rendezett tudományos ülést dr. Merkely Béla rektor nyitotta meg, aki emlékeztetett arra, hogy a 2009-ben alapított díjat olyan természettudományos területen dolgozó, világszerte elismert eredményeket elérő tudósok kaphatják, akik munkássága új utat mutat az élő természet megismeréséhez, és az emberiség javát szolgálja. A rektor kitért arra, hogy a hamarosan 250 éves évfordulóját ünneplő Semmelweis Egyetem Európa egyik vezető orvos- és egészségtudományi központja, amely a tradíciót és az innovációt ötvözi az oktatás, kutatás és gyógyítás hármasságában. Ezen kívül büszkén ismeri el az olyan rendkívüli teljesítményeket is, amelyek előrelendítik a tudományt és példát mutatnak mind a fiatalabb generációknak, mind a tapasztalt kutatóknak. Felsorolta a Semmelweis Budapest Award korábbi díjazottjait és kiemelte, hogy hozzájuk hasonlóan dr. Petr Widimský is több szalon kapcsolódik Budapesthez és az egyetemhez, intenzív tudományos együttműködések és személyi kapcsolatok révén.

Dr. Petr Widimský laudációját dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes ismertette. Úgy fogalmazott: dr. Petr Widimský tudományos eredményei mindannyiunk számára megmutatják, hogyan tudja egy kiváló klinikai kutató előrébb vinni a világot. Beszámolt arról, hogy a professzor által vezetett *Prague* vizsgálatok miként bizonyították be, hogy a katéteres szív- koszorúér-tágítás hatékonyabb terápia a heveny szívizominfarktus-sal kezelt betegek ellátásában, mint a korábban széles körben alkalmazott vérrögoldó infúziós kezelés. Korábbi díjai közül megemlítette az Európai Kardiológiai Társaság 2014-es aranyérmét, a Cseh Köztársaság 2016-ban odaítélt *Mensa Honorary* elismerését, valamint a Charles University *Donatio Universitatis Carolinae* díját. Dr. Ferdinandy Péter kiemelte, hogy a díjazott évtizedek óta szoros együttműködik magyar tudósokkal és klinikákkal, így pél-

dául magyar intézményeket is bevont a Prague tanulmányokba, valamint az általa alapított *Stent For Life* kezdeményezés munkájába is. Magyar szakmai konferenciák rendszeres előadója, a Magyar Kardiológiai Társaság 2017-ben pedig tiszteletbeli taggá avatta.

Dr. Petr Widimský professzor előadásában összefoglalta a Prague vizsgálatok történetét, az 1996-ban indult első vizsgálattól kezdve egészen napjainkig, hiszen a tanulmányosorozat ma is fut, a legutóbbi, 23-as számú vizsgálata néhány hete indult. Beszámolt arról, hogy az első vizsgálat előtt nagy különbség volt az infarktuson átesett betegek halálozásában aszerint, hogy területileg hol történt az eset, azaz milyen felszereltségű kórházban kezelték a beteget. A vizsgálat kimutatta, hogy a szívkatéteres koszorúértágítás annyival hatékonyabb terápia a korábban alkalmazott vérrögoldásnál, hogy megéri a beteget akár több száz kilométert is elszállítani egy olyan központba, ahol el tudják végezni ezt a beavatkozást. Bár eleinte szkepticizmus fogadta ezt a hozzáállást, a későbbi kutatások megerősítették az eredményeket, és 2002-ben Csehország lett az első

a világon, ahol hivatalosan is a szívkatéteres tágítás lett az első számú kezelési javaslat ilyen esetekben – ezt követte 2003-ban az európai, majd 2004-ben az amerikai kardiológiai társaságok hasonló lépése.

A professzor elmondta, hogy a vizsgálatok eredményei alapján mintegy felére csökkent az infarktuson átesett betegek kórházi halálozása és megszűntek a regionális különbségek is. Beszámolt a további Prague vizsgálatokról, melyek kitértek olyan témákra is, hogy van-e hatása például a betegek clopidogrel hatóanyagú gyógyszerrel való előkezelésének, vagy a szívpitvar-ablációnak az eredményekre. Kiemelte a Prague-16 tanulmányt, mely rámutatott arra, hogy a katéteres trombektómia (vérrög-eltávolítás) sikeres kezelési módja lehet a heveny iszkémiás stroke-nak, és szorgalmazta, hogy ezt a módszert sokkal többet alkalmazza a szakma a jövőben. Végezetül felhívta a figyelmet annak fontosságára, hogy a betegek érdekében a kardiológus és neurológus szakmák sokkal szorosabban működjenek együtt a stroke kezelésében.

Az előadást követően dr. Merkely Béla nyújtotta át dr. Petr Widimský-nek a Semmelweis Budapest Awardról szóló oklevelet, aki megköszönte ezt a kivételes megtiszteltetést és reményét fejezte ki, hogy együttműködése a magyar kardiológusokkal, akik közül többet is hosszú évek óta ismer, a jövőben még tovább bővül.

A kitüntetést kilencedik alkalommal adta át az egyetem, az eddigi díjazottak: dr. **Jeremy K. Nicholson** (2010), Sir **George Radda** (2011), dr. **Somogyi Péter** (2012), dr. **Oláh György** (2013), dr. **Klein György** (2014), dr. **Tomas Hökfelt** (2015), dr. **Stefan W. Hell** (2016) és Sir **Ravinder N. Maini** (2017).

Deme Tamás

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Rangos német, francia és svájci egyetemi hálózat partnere lett a Semmelweis Egyetem

A legkiemelkedőbb német, francia és svájci egyetemeket átfogó ún. EUCOR hálózattal kötött keretszerződést a Semmelweis Egyetem. Az EUCOR olyan közép-európai partnerintézményt keresett, ahol kiemelkedő tudományos munka folyik. Dr. Merkely Béla rektor kiemelte: a megállapodás lehetővé teszi azt is, hogy közösen pályázzanak európai uniós kutatási forrásokra. A közös munka az onkológia, az ideggyógyászat, a szív- és érrendszeri betegségek, valamint a robotsebészet területén kezdődhet meg.

Az EUCOR 1989-ben jött létre német, francia és svájci egyetemi hálózatoként. A tagok között van a freiburgi Albert-Ludwigs Egyetem, a Strasbourgi és a Bázeli Egyetem, valamint a University of Upper Alsace és a Karlsruhe Institute of Technology. Az EUCOR egyetemek eddig 10-15 Nobel-díjast adtak a világnak, az együttműködésben résztvevő intézmények között nemcsak a közös kutatási projektek intenzívek, de erős a hallgatói mobilitás is.

Az EUCOR és a Semmelweis Egyetem közötti együttműködés előmozdításáról még 2018. július 2-án írt alá szándéknyilatkozatot dr. **Hans-Jochen Schiewer**, az EUCOR elnöke, a freiburgi Albert-Ludwigs Egyetem rektora és dr. Merkely Béla rektor. A EUCOR hálózat azért vette fel a kapcsolatot a Semmelweis Egyetemmel, mert olyan közép-európai partnert kerestek, ahol kiemelkedő tudományos munka folyik a népegészségügyi jelentőségű betegségekkel és a személyre szabott medicinával kapcsolatban. Az együttműködés megteremti a lehetőségét, hogy a Semmelweis az EUCOR egyetemekkel közösen pályázzon kiemelt európai uniós kutatási forrásokra – emelte ki dr. Merkely Béla, hangsúlyozva, hogy az egyetem translációs kutatásainak további fejlesztését is elősegíti a rangos egyetemi hálózatban való részvétel. Jelenleg folyik az egyeztetés azzal kapcsolatban, hogy milyen területeken, projektekben indulhat meg elsőként a közös munka; a potenciális területek között kiemelt helyen szerepel az onkológia, az ideggyógyászat, a szív- és érrendszeri betegségek, valamint a robotsebészet. Ennek részeként az EUCOR hálózathoz tartozó egyetemek közül három intézményben, a freiburgi Albert-Ludwigs Egyetemen, valamint a Strasbourgi és a Bázeli Egyetemen tett látogatást még októberben dr. Merkely Béla és dr. **Kiss András**, a II. Sz.

Patológiai Intézet igazgatója, a német kapcsolatokért felelős rektori megbízott.

A különböző felsőoktatási világrangsorokban fontos szempont a nemzetközi ismertség, éppen ezért az együttműködés a rangsorokban is jelentős előrelépést eredményezhet – mutatott rá a rektor, emlékeztetve, hogy az egyetem célja bekerülni a világ száz legjobb felsőoktatási intézménye közé tíz éven belül. Az EUCOR egyetemek közül három is benne van, illetve megközelíti a TOP 100-at. A látogatás során szerzett tapasztalataiból dr. Merkely Béla kiemelte egyebek mellett, hogy a Bázeli Egyetemen az első három év preklinikai tantárgyainak éves költségéhez képest a klinikai tárgyak esetében az oktatás csaknem 2,5-szörös éves költségvetéssel rendelkezik, hasonló arányban fordítanak nagyobb összeget a klinikai kutatásra. A Strasbourgi Egyetemnek csak a kutatásra több forrás áll rendelkezésére, mint a Semmelweis egész éves büdzséje. Ugyanakkor az EUCOR tagegyetemek *irigylendő* tekintenek a Freiburg mellett a Semmelweisre is, ahol meg tud valósulni az oktatás, kutatás, gyógyítás egysége. A freiburgi egyetemen – mely több évtizede stratégiai partnere a Semmelweis Egyetemnek – dr. Merkely Béla rektor Életműdíj-émlékérmeket vehetett át dr. **Christoph Bode** professzortól, a freiburgi kardiológiai intézet vezetőjétől.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/12/03/rangos-nemet-francia-svajci-egyetemi-halozat-partnere-lett-a-semmelweis-egyetem/>

Dr. Scott David Solomon tartott előadást a Városmajori Klinikán

A Harvard Egyetem világhírű kardiológus professzora, dr. **Scott David Solomon** tartott előadást a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán a Doctor Honoris Causa ünnepség előestéjén, amelyen díszdoktori címet vehetett át a Semmelweis Egyetemen. A Nemzeti Szívprogram szervezésében tartott programot dr. **Merkely Béla** rektor, klinikaigazgató, a rendezvény házigazdája nyitotta meg, majd ezt követően dr. Scott David Solomon egyik fő kutatási területéről, a megtartott ejekciós frakciójú szívelégtelenségről (HFpEF), annak patofiziológiájáról, a terápiával kapcsolatos kutatásokról beszélt egyebek mellett. Az előadás után a klinika fiatal kutatói mutatták be tudományos projektjeiket. A Nemzeti Szívprogram (NVKP-16-1-2016-0017) projekt megvalósulását a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal támogatta.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/11/20/dr-scott-david-solomon-az-egyetemi-diszdoktora-tartott-eloadast-a-varosmajori-sziv-es-ergyogyaszati-klinikán/>

Fotó: Adrián Zoltán

A PAK képzés kínálatának bővítését és a konduktorközösség erősítését tervezi a kar dékánja

A Semmelweis Egyetem Szenátusa öt évre választotta meg a Pető András Kar (PAK) dékánjának dr. **Tenk Miklósné dr. Zsebe Andreát**. A lapunknak adott interjújában a dékáni pályázatában szereplő céljairól beszélt, köztük említve a kar képzésének bővítését, a felnőtt rehabilitációs ellátás fejlesztését és a kar tudományos teljesítményének fokozását.

Fotó: Tatal Balázs

A felsőoktatást tekintve három területen tűzött ki célokat dékáni pályázatában a következő öt évre vonatkozóan dr. Zsebe Andrea, ezek a hallgatói létszám növelése, a képzési kínálat bővítése és a gyakorlóléhszámának emelése. Jelenleg a karnak egyetemi együttműködésben 372 fős hallgatói kerete van, de társadalmi, egyetemi szintű és fenntartói elvárásként is megfogalmazódott a szakemberek számának további emelése, amihez elsőként a hallgatói létszámot kell tovább emelni – részletezte a dékán hozzátéve, hogy a Semmelweis Egyetem karaként már a 2018/19-es tanévre is a korábbinál több (78 helyett 109) hallgatói helyet tudtak meghirdetni. A konduktorképzésben a hallgatói helyek további növelése érdekében új gyakorlóléhszám létrehozása szükséges, hiszen a jelenlegi kapacitások végesek – tette hozzá. Ennek megvalósításához újabb partnerintézmények bevonását tervezi a dékán, akár nemzetközi viszonylatban is. Utóbbira példaként említette a meglévő határon túli magyarlakta területeken lévő programjaikat és a német együttműködésüket.

A PAK-on jelenleg konduktor alapképzés fut, amit részben a már végzett konduktorok igényeihez igazodva, részben az idegnyelvű képzés bevezetése érdekében dr. Zsebe Andrea mesterképzés indításával szeretne kiegészíteni. A tervek szerint a magyar képzésre konduktor végzettségűek felvételizhetnek. Nemzetközi viszonylatban viszont igény mutatkozik segítő társzakká képviselői, gyógypedagógusok számára is elérhetővé tenni a képzést, hogy munkájukat konduktív pedagógiai szemlélettel kiegészülve végezhessék – ismertette a dékán, aki elképzelhetőnek tartja, hogy a jövőben a nem kifejezetten segítő szakká képviselői számára is nyitott lehet a képzés.

Dr. Zsebe Andrea komoly fejlődést vár a következő öt évben a Konduktív Pedagógiai Központ esetén is, ennek egyik pillére, hogy országos ellátóként tudjanak működni, amit vidéki partner-

intézmények bevonásával, valamint az utazó konduktor hálózat fejlesztésével lát megvalósíthatónak. A másik fontos irány a Felnőttrehabilitációs és Egészségügyi Ellátási Osztály szolgáltatásainak jobb kihasználása, amivel kapcsolatban fontos előrelépés volt a Semmelweis Egyetemmel való összeolvadás után, hogy ez az ellátás NEAK által finanszírozott lett – mondta a dékán. Hozzátette, hogy szeretnének további pácienseket is fogadni, amihez a kapcsolódó szakellátóhelyekkel fogják felvenni a kapcsolatot. Dr. Zsebe Andrea egy teljesen új kezdeményezésként a fiatal felnőtt cerebrális parézissal (CP) élők nappali ellátásának megszervezését tervezi a konduktorképzés gyakorlóléhszámaként.

A dékán hangsúlyozta, hogy a Pető András Főiskola karként való integrálódása a Semmelweis Egyetembe sikeresen zajlott, az elmúlt több mint egy évben tevékenyen részt tudtak venni az egyetem mindennapjaiban, számos adminisztratív feladatot láttak el, amelyek egy része még folyamatban van. Az egyetem karaival szorosabb kooperációt tervez, hogy jobban ki tudják használni a szinergiákat. Szerinte fontos lenne, hogy a karokon belüli kisebb egységek, intézetek, illetve már akár a PhD-hallgatók, rezidensek is találják meg a kapcsolódási pontokat, hogy ne csak vezetői szinten kezdődjenek együttműködések.

A kar előtt álló fontos feladatok közt említette a tudományos teljesítményük fokozását is, a TDK- és PhD-programok fejlesztését annak érdekében, hogy alkalmassá váljanak témaindításra az egyetem valamely doktori iskolájában.

A Semmelweis Egyetem vezetése elkötelezett a kari fejlesztések végigvitele mellett, aminek a PAK is részese – mondta a dékán. A jövőbeli infrastrukturális és szakmai újítások közt említette egy bölcsőde létrehozását, amivel – ha sikerül a már említett felnőtt rehabilitációs ellátást is bővíteni – folytonosságot tudnának biztosítani a családok számára.

Dr. Zsebe Andrea hangsúlyozta: szeretné, ha a kar gazdaságilag saját lábra állna, hogy önerőből is képesek legyenek fejlesztéseket végigvinni. A kari bevételi lehetőségek bővítésére vonatkozóan vannak elképzeléseik hazai és nemzetközi partnerek bevonásával, de a dékán forrásszerzési lehetőségként említette az egészségutizmusban való részvételt, valamint a nemzetközi szinten a Pető-módszert alkalmazó intézetek akkreditációját.

A Semmelweis Kft.-vel már a megvalósítás előtt áll egy közös projektünk – tette hozzá dr. Zsebe Andrea. Ez a fejlesztő foglalkozások során otthon is használható, és már ma is használt speciális eszközök (pl. kapaszkodó, írássegítő, speciális evőeszközök) továbbfejlesztése, és azok szettben való értékesítése.

A dékán terveit azzal zárta, hogy a hazai konduktor közösség erősítésére több figyelmet kell fordítani. Az eddig végzett több mint kétezer konduktor szakmai tudása mind a többségi, mind a speciális pedagógiai feladatok ellátásában kiválóan alkalmazható, ezért a szakemberek itthon tartása, érdekeik képviselése, szakmai fejlődésük támogatása szerinte mindannyiunk érdeke.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Pető-nap a Magyar Tudomány Ünnepe keretében

Határtalan tudomány – kettős különlegesség címmel rendezte meg kétnapos konferenciáját a Pető András Kar (PAK) a Magyar Tudomány Ünnepe keretében. A kar névadója születésének 125. évfordulójáról is megemlékező programsorozat részeként az első napon szakmai előadásokat, a kar volt és jelenlegi nevelteinek műsorát, a második napon pedig tudományos diákköri prezentációkat hallgathattak meg az érdeklődők.

A Pető-napot megnyitó köszöntőjében dr. **Hankó Balázs** stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes kiemelte, hogy dr. **Pető András** életének több mint felét áldozta módszere kidolgozására, a komplex fejlesztés intézményesítésére, a szakemberképzés feltételeinek megteremtésére. Hozzátette, Pető szembe ment az addig megszokott szakmai protokollokkal: az ember cselekvőképességében, az agyi kapacitásban, az aktivitásban és a szellemi tudat szabadságában hitt. A Semmelweis Egyetem feladatának tekinti a Pető-módszer alapelveinek megőrzését, a jelenlegi orvos- és pedagógia tudományi, valamint kutatási eredmények beleszövését a mindennapi gyakorlatba, továbbá a megfelelést a szakemberképzés, a társadalmi elvárások jelenkori igényeinek – szólta a rektorhelyettes. 2018-ban két jeles évfordulót is ünnepelünk: 200 évvel ezelőtt született **Semmelweis Ignác**, 125 évvel ezelőtt pedig Pető András, akik szellemisége mentén a PAK a Semmelweis Egyetem karaként folytatni tudja azt az előremutató utat, melyet az egyetem és a kar névadója örökül hagyott – mondta dr. Hankó Balázs hozzátéve, hogy az egyetem alapításának 250. évfordulójának évében, 2019-ben a PAK további fej-

Fotó: Tatai Balázs – Semmelweis Egyetem

lesztése is megindulhat. Köszöntőjét követően dr. Hankó Balázs ünnepélyesen átadta az egyetem vezetése nevében dr. **Tenk Miklósné dr. Zsebe Andrea** öt évre szóló dékáni kinevezését. Csaknem másfél évtizede része a Pető-nap az MTA Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatának – mondta dr. Tenk Miklósné dr. Zsebe Andrea. A Semmelweis Egyetemhez való csatlakozással új források nyíltak meg számunkra, melyek segítségével új kutatási projekteket indítottunk, az egyetem doktori programjához csatlakozva önálló témát hirdethetünk, a Kutatók éjszakaiján közös projektet szerveztünk, a karunkon belül egyetemi pályázati forrásból tudományos, szakmai innovációkat indíthatunk el – sorolta a dékán. Kiemelte a konduktív pedagógia digitalizált adatbázisának létrehozását: a 118 ezer oldalt tartalmazó

elektronikus adatbázisban megtalálható a konduktív nevelés, valamint a hozzá kapcsolódó tudományterületek több mint hatszáz legfontosabb műve. Az adatbázisba felvett szakirodalmat a beiratkozott olvasók online olvashatják. Dr. Zsebe Andrea szólta róla, hogy a konduktív pedagógia módszer- és eszközrendszerével több mint 70 éve segíti a mozgásfejlődésben akadályozott gyermekek és mozgásproblémával küzdő felnőttek önálló, tevékeny és teljes életvitelének helyreállítását. Megemlítette, hogy a Pető-nap a *kettős különlegességű* emberekről szól, akik szép eredményeket értek el többek között a parasportok és a zenei, képzőművészeti területeken.

Ezt követően dr. **Harry Knopke**, az Aquinas College nyugalmazott rektora, a Conductive Learning Center igazgatótanácsának alelnöke bemutatta az 1999-ben a Pető Intézettel együttműködésben elindult észak-amerikai konduktív centrum történetét és tevékenységét, emlékeztetve, hogy az intézmény létrehozásának ötletét egy olyan család adta számukra, akik

sérült gyermekükkel Budapestre jártak fejlesztésekre. Ismertette, hogy az elmúlt csaknem 20 évben 700-nál is több családnak tudtak segíteni az Egyesült Államokban, és 110 budapesti konduktor fordult meg náluk.

A konferencia a kar volt és jelenlegi nevelteinek műsorával folytatódott. A szakmai előadások témái közt egyebek mellett a konduktív pedagógia hatótényezői és a konduktorok kompetenciái, a tehetséggondozás, a sportélet is szerepeltek.

A programsorozat második napján a kar TDK-sai tartottak előadásokat, valamint bemutatták a konduktív pedagógia digitalizált adatbázisát.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Együttműködési megállapodást írt alá a Semmelweis Egyetem, az Országos Mentőszolgálat és a Semmelweis Kft.

A különböző sportrendezvények egészségügyi ellátásának magas színvonalú, professzionális biztosítását szolgálja többek közt az az együttműködési megállapodás, amelyet a Semmelweis Egyetem, az Országos Mentőszolgálat és a Semmelweis Egészségügyi Kft. írt alá. Ezzel a már korábban, a 2017-es úszó világbajnokság során megkezdett közös szakmai munkát formalizálták, ugyanakkor a dokumentum alapot teremt arra, hogy további területeken is együttműködjön az ország két nagy egészségügyi ellátója.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A 2017-es vizes világbajnokság orvos-egészségügyi ellátásának biztosítása során példaértékű volt az együttműködés a Semmelweis Egyetem, az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) és a Semmelweis Egészségügyi Kft. között, részben ennek köszönhető, hogy közel 1800 kezelést, beavatkozást végzett el sikeresen, kiemelkedő színvonalon a vizes világbajnokság orvos-egészségügyi csapata – emlékeztetett dr. **Merkely Béla** rektor, aki a vizes vb orvos-egészségügyi stábjának is vezetője volt 2017-ben. A FINA külön elismerte az oktatási tevékenységet, a résztvevők átfogó gyakorlati kiképzését – tette hozzá a rektor. Ezt a korábbi

közös munkát formalizálja a most kötött megállapodás, amely garancia a professzionális, magas színvonalú ellátásra a jövőben is azokon a sportrendezvényeken, amelyek egészségügyi háttérét a három fél közösen biztosítja – emelte ki a rektor. Szólt arról is, hogy a FINA Orvosi Bizottsága felkérte egy előterjesztés készítésére arról, hogy milyen feltételei legyenek egy vizes vb volumenű sportrendezvény egészségügyi lebonyolításának; a közeljövőben Hangzhouban a rövid pályás úszó világbajnokságon tárgyalja ezt a szervezet. Dr. **Csató Gábor**, az OMSZ főigazgatója az aláírás kapcsán hangsúlyozta: a mentőszolgálat az ország egyik legnagyobb egészségügyi intézményeként a minőségi ellátás garanciája kell, hogy legyen. Ez a szakmaiság még tovább növelhető, ha az OMSZ együttműködik az ország másik nagy, patinás ellátójával, a Semmelweis Egyetemmel – tette hozzá. Az ehhez szükséges egységes gondolkodást, szemléletet biztosítja a most aláírt megállapodás, amely alapot teremt más területeken történő együttműködésre is az egyetem és az OMSZ között.

Kovács Róbert, a Semmelweis Egészségügyi Kft. ügyvezetője kiemelte: a most aláírt megállapodás immár a formális alapot is megteremti arra, hogy a három szervezet a jövőben, további sportrendezvények esetén is, közösen vállalja az egészségügyi biztosítást. A kft. gyors és rugalmas működést lehetővé tevő közvetítő és szervező szerepet tud játszani a két nagy ellátó között – tette hozzá.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A semmelweis.hu lett az Év Honlapja

A Semmelweis Egyetem megújult arculatú weboldala a zsűri egybehangzó döntése alapján nyerte el Az Év Honlapja címet oktatás kategóriában a Magyar Marketing Szövetség pályázatán. A verseny ünnepélyes díjátadóján **Kovács Eszter** kommunikációs és rendezvényszervezési igazgató és **Sági Zenina** szerkesztő vették át az elismerést az egyetem képviselőjében.

A semmelweis.hu arculata idén tavasszal, mintegy egyéves tartalmi és megjelenésbeli tervezést követően újult meg. Az új arculatot a Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság (KRI) tervezte meg külsős partner, az Fps ecosystem bevonásával. Az elkészült dizájnt az egyetem felsővezetésének jóváhagyásával az Informatikai Igazgatóság Szolgáltatásfejlesztési Osztályán dolgozó webmester, **Váczai Imre** ültette át a már meglévő technikai rendszerre. Az új arculati sablont először az egyetem

központi magyar nyelvű honlapjain láthatták a látogatók idén májusban, a Dékáni Hivatalok honlapjai pedig ősszel kapták meg az új dizájnt. Az egyetem központi honlaprendszerében működő többi weboldal folyamatosan áll át az új külsőre.

Az arculatváltás fő célja az volt, hogy átlátható navigációval, struktúrával segítse a központi weboldalra, valamint az egyetem több mint 200 alhonlapjára érkező, évi közel másfél millió látogató naprakész tájékozódását, bármilyen eszközön.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/11/15/a-semmelweis-hu-lett-az-ev-honlapja/>

Kancellári biztos lett Mészáros István

Kancellári biztos kinevezést kapott dr. **Szász Károlytól Mészáros István**, a Biztonságtechnikai Igazgatóság vezetője. A 2018. november 22-től 2019. május 31-ig terjedő időszakban a kancellári biztos feladata, hogy irányítsa a Semmelweis Egyetem Pulmonológiai Klinikájának az egyetem Tömő utcai épületében történő elhelyezéséhez szükséges műszaki és szervezési feladatok elvégzését.

A Pulmonológiai Klinika átköltöztetésének határideje 2019. április 30. A feszes végrehajtási határidő és a megoldandó komplex műszaki feladatok miatt a kancellári biztos további feladata, hogy munkacsoportot hozzon létre a Beruházási és Létesítmény-fenntartási Igazgatóság, a Kiemelt beruházások Igazgatósága, a Vagyon és Létesítmény-gazdálkodási Igazgatóság, a Szolgáltatási Igazgatóság, valamint az OFMI egy-egy részfeladat ellátásáért felelős munkatársaiból. Munkája során biztosítani kell az akadémiai és a műszaki terület közötti folyamatos információcserét és az együttműködés feltételeit.

Gyógyszerfejlesztők európai értekezlete az egyetemen

A Semmelweis Egyetemen rendezték meg a mintegy hétezer gyógyszerfejlesztő szakembert képviselő IFAPP (International Federation of Associations of Pharmaceutical Physicians) európai értekezletét, melynek fő témája a klinikai gyógyszerfejlesztés (pharmaceutical medicine) volt. Az esemény külön jelentőségét az adta, hogy a magyarországi Pharmaceutical Medicine Szekció idén alakult meg a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság keretében, melyet az egyetem által az elmúlt tíz évben szervezett szakirányú továbbképzés tett lehetővé.

– Nagy megtiszteltetés, hogy az IFAPP Magyarországon rendezze meg az európai regionális eseményét, biztos vagyok benne, hogy a rendezvény hatására egy erős európai összefogás jön létre ebben a fontos tudományágban – hangsúlyozta a megnyitón mondott köszöntő beszédében dr. **Ferdinandy Péter**. A tudományos és innovációs rektorhelyettes, aki egyben az egyetem Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetének az igazgatója, valamint a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság elnöke is, elmondta, hogy a Cooperative European Medicine Development Course (CEMDC) keretében az elmúlt évtizedben négy oktatási kurzust szerveztek meg és 60 hallgató szerzett diplomát klinikai gyógyszerfejlesztésből. A magyar Pharmaceutical Medicine Szekció idén alakult meg 50 taggal, a megalapítást pedig az egyetem által szervezett kurzus keretében végzett oktatómunka tette lehetővé. Külön kiemelte és megköszönte dr. **Kerpel-Fronius Sándor**, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet szaktanácsadója, az IFAPP vezetőségi tagja munkáját, aki aktívan részt vett a hazai szekció létrehozásában. A kétnapos értekezlet megnyitóján dr. Kerpel-Fronius Sándor, a rendezvény egyetemi házigazdája hangsúlyozta, hogy a klinikai

gyógyszerfejlesztés mint tudományág oktatását tudományos alapokra kell helyezni, mert csak ez garantálja a magas minőségű szakemberek képzését. Hozzátette, hogy egy nemzetközi szövetség csak akkor tud igazán jól működni, ha erős regionális együttműködés van a tagjai között, ezért is reméli, hogy a mostani európai értekezlet egy ilyen kooperációnak a kezdete lesz. Lapunknak adott interjújában Dr. **Honorio Silva**, az IFAPP volt elnöke, a rendezvény szervezője kiemelte, hogy a szervezet az oktatásban és gyógyszerfejlesztésben nagy súlyt fektet az egyetemi kutató és oktató intézetekkel való stratégiai partnerségek kialakítására. – Nagyön örülünk, ha a Semmelweisszel és más egyetemekkel is együtt tudunk működni az oktatás fejlesztése érdekében – tette hozzá.

Deme Tamás

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/11/27/gyogyszerfejlesztok-europai-ertekezlete-a-semmelweis-egyetemen/>

Szimpozium a komplex gyógyszerekről immár harmadszor

A biológiai és nem-biológiai komplex gyógyszerek helyettesíthetősége, vagyis a készítmények szabadalmi lejáratát követő biohasonlóság vizsgálata és szabályozása volt az egyik kiemelt témaköre annak a nemzetközi gyógyszerkutató konferenciának, amelyet immár harmadik alkalommal rendeztek meg a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézetének főszerzésében.

A Nemzetközi szimpózium a biológiai és nem biológiai komplex gyógyszerek tudományos és szabályozási fejlődéséről: bioekvivalencia A-tól Z-ig rendezvényt immár harmadszor szervezték meg Budapesten. A rendezvényre idén több mint 240 résztvevő érkezett 43 országból, a világ öt kontinenséről. Dr. **Klebovich Imre**, a röviden SRACD 2018 szimpózium főszerzője és társelnöke, a Gyógyszerészeti Intézet egyetemi tanára köszöntőjében elmondta, hogy az esemény egy Európában egyedülálló rendezvénysorozat harmadik fórumaként lehetőséget biztosít az originális és generikus gyógyszerfejlesztés vezető kutatóival való találkozásra. A konferencia kiemelt fókuszja a biológiai és nem-biológiai komplex gyógyszerek közötti hasonlóságok vizsgálata. A szimpózium egyedülálló lehetőséget teremt arra, hogy megvitassuk a bioekvivalencia és biohasonlóság legújabb szabályozási kérdéseit – jegyezte meg. Hozzátette, hogy az idei kiemelt érdeklődés jelzi, hogy mennyire aktuális ma ez a téma, és jelentőségét az is emeli, hogy a fővédnök dr. **Kásler Miklós**, az emberi erőforrások minisztere volt.

Dr. **Ferdinandy Péter**, a Semmelweis Egyetem tudományos és innovációs rektorhelyettese a megnyitón kiemelte, hogy manapság a gyógyszerfejlesztés egy közös társadalmi munka, melyben sok szereplő vesz részt, köztük a gyógyszeripar, szerződéses kutatási szervezetek, szabályozó hatóságok és tudósok. Ez a konferencia egy egyedülálló lehetőség, mivel egy helyre hozza össze eze-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

ket a szereplőket – hangsúlyozta. Hozzátette, hogy a rendezvény növeli mind a Semmelweis Egyetem, mind Magyarország presztízsét, és hozzájárul ahhoz a célhoz, hogy az egyetem tíz éven belül a világ top 100 egyeteme közé kerüljön, és vezetővé váljon a tudomány és innováció területén.

Deme Tamás

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/11/16/szimpozium-a-komplex-gyogyszerekről-immár-harmadszor/>

110 éves a Szemészeti Klinika

Emlékülést tartottak a Szemészeti Klinika fennállásának 110 éves évfordulója alkalmából. Dr. **Merkely Béla** rektor köszöntőjében kiemelte, hogy a klinika a legszélesebb körű szemészeti ellátást nyújtó intézmény az országban, amely az egyetem 250 éves történetében is kiemelkedő jelentőségű. Dr. **Nagy Zoltán Zsolt** igazgató a klinika és a szürkehályog-műtétek történetéről tartott előadást. Az évforduló alkalmából egy emlékszobát is kialakítottak, ahol a magyar szemészet kiemelkedő alakjainak portréi láthatók, és átadták a **Grósz Emil** emlékérmeket.

Dr. Merkely Béla emlékeztetett: a magyar szemészeti ellátás mindig is kiemelkedő volt, Magyarországon – a világon elsőként – a szemészet kapott önálló klinikát, ezzel az egyetem 250 éves történetében *zászlóshajónak* számít. Utalt rá, hogy a klinika a magyar szemészet két nagy múltú intézményét egyesíti: a Tömő utcai (volt I. sz.) Szemészeti Klinikát és a Mária utcai (volt II. Sz.) Szemészeti Klinikát. Hangsúlyozta: ez a legnagyobb és legszélesebb körű szemészeti ellátást biztosító intézmény az országban. Kiemelte a femtolézeres eljárást, melyet a világon először itt alkalmaztak 2008-ban egy szürkehályog-műtét során. Végezetül megköszönte az intézménynek az oktatásban és a kutatásban nyújtott kiemelkedő teljesítményét.

Dr. Nagy Zoltán Zsolt, a klinika igazgatója előadásában bemutatta a Mária utcai Szemészeti Klinika, valamint a szürkehályog-műtétek történetét. Felidézte, hogy Magyarországon 1801-ben világszerte elsőként vált el a szemészet a sebészeti diszciplínától, és alakult meg a Szemészeti Klinika, amely akkor még az Üllői úti központi épület harmadik emeletén volt. 1906-ban döntöttek el, hogy a klinika önálló épületet kap, majd a következő évben meg is kezdték a munkát, és egy évvel később, 1908-ban elkészült Európa egyik legkorszerűbb szemészeti klinikája – idézte fel az igazgató, hozzátéve, hogy a következő évtizedekben a Mária utcai Szemészeti Klinika fogalomává vált. Mint kitért rá, a világháború és a forradalom elkerülhetlenné tették az épület teljes rekonstrukcióját, amely csak a klinika 105 éves jubileumára készült el a 21. század elején. Ez a megújult, korszerű szemklinika lehetőséget biztosít a következő évtizedekben is, hogy feladatait az orvosképzésben, a gyógyításban és a tudományos kutatásban is a történelmi hagyományaihoz hűen és méltón lássa el – fogalmazott dr. Nagy Zoltán Zsolt. Megemlíttette a klinika egykori vezetőit, külön kiemelve közvetlen elődeit, dr. **Süveges Ildikót** és dr. **Németh Jánost**, akiktől sokat tanult. Előadása további részében felidézte

az ókortól kezdve a szürkehályog kezelésében bekövetkezett változásokat. Kitért rá, hogy **Jacques Daviel** nevéhez fűződik az első sikeres hályogműtét 1748-ban, 1939-ben pedig **Györfly István** készítette el az első kemény kontaktlencsét. Szólt róla, hogy 1953-ban alkalmazták az első operációs mikroszkópot szemészeti célra. Kiemelte: az elmúlt évszázadokban óriási fejlődés következett be a szemészetben, ami az utóbbi 30 évben különösen felgyorsult. Elmondta, hogy ma a modern multifokális műlencsékkel időskorban is húszéveskori éleslátást tudnak biztosítani. Előadása végén bemutatta, hogy ma a femtolézerrel hogyan operálnak; az alig egyperces beavatkozás nem igényel altatást, továbbá a fertőzésveszély és az esetleges komplikációk esélye is jóval kisebb – hívta fel a figyelmet dr. Nagy Zoltán Zsolt. (Erről bővebb információ a következő oldalon olvasható – szerk.)

A program további részében **Lukács Sándor** Kossuth- és Prima Primissima-díjas színművész olvasott fel egy részletet **Karinthy Frigyes**: Utazás a koponyám körül című regényéből, melynek apropóját az adta, hogy Karinthy agydaganatát itt a Szemészeti Klinikán fedezték fel. Ezt követően a klinika korábbi igazgatója, dr. **Salacz György** mutatta be a Szemészeti Klinika vendégkönyvét, majd dr. **Sármány Judit** beszélt a zene és műtét kapcsolatáról.

A tudományos program a Grósz Emil emlékérmek átadásával folytatódott. Az elismeréseket a klinika három munkatársa kapta: dr. **Récsán Zsuzsanna** egyetemi docens, dr. **Farkas Ágnes**, nyugalmazott egyetemi docens és dr. **Szamosi Anna** adjunktus, továbbá a klinika négy rezidense könyvjutalomban részesült. Az érdeklődők egy körsétán is részt vehettek, megtekinthették az évforduló alkalmából átadott emlékszobát is, ahol a magyar szemészet kiemelkedő 20 alakjának rajzolt portréi láthatók.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Lézersipesz és femtolézer – fizikai Nobel-díjas technológiák az egyetemen

Miként lökődik ki a DNS a vírusból fertőzés közben és milyen összefüggések lehetnek a szívizomelégtelenség és a titin nevű írásfehérje mutációi között? – ezekre a kérdésekre is lézersipesz segítségével keresik a válaszokat az egyetem Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetében. A lézertechnológia egy másik fajtáját a Szemészeti Klinikán egészen másra használják: dr. Nagy Zoltán Zsolt igazgató tíz éve itt végzett a világon elsőként szürkehályogműtétet femtolézerrel. Ez az a két lézertechnológiai vívmány, amelyért fizikai Nobel-díjjal jutalmaztak az idén három tudóst.

Foto: Kovács Artília – Semmelweis Egyetem

használták ezt a technológiát szaruhártya-, LASIK-műtétek és a szemlencse műtétek során.

A világ első femtolézeres szürkehályogműtétjét a Semmelweis Egyetem Szemészeti Klinikáján végezte el dr. Nagy Zoltán Zsolt igazgató 2008 augusztusában. Mint felidézte, az Amerikai Szemészeti Akadémia New Orleans-i konferenciáján találkozott Juhász Tibor professzorral, aki felajánlotta neki az általuk kifejlesztett femtolézer készülék első prototípusának kipróbálását. Először a szürkehályog-műtét első lépéséhez, az ún. kapszulorexis kialakításához használták a femtolézert, már az első alkalommal sikerrel. A további fejlesztések eredményeként ma már a számítógép által vezérelt femtolézer a hályogműtét első három lépését (a műtét előkészítő szakaszához tartozó, említett kapszulorexis, a lencse szükséges darabolását és a szaruhártyaseb elkészítését) teszi automatizálttá, biztonságosabbá, kiküszöbölve a beteg véletlen szemmozgásából adódó problémákat, nagyban segítve ezzel a sebész munkáját – ismertette dr. Nagy Zoltán Zsolt.

Arthur Ashkin 1970-ben közölte az első cikket arról a jelenségről, hogy mikroszkópius részecskéket meg lehet ragadni, *csapdázni* a fókuszált lézerténnel, ami hatalmas szenzációnak számított – ismertette dr. **Kellermayer Miklós**, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet igazgatója. A felfedezés biológiai alkalmazásával kapcsolatos munka a '90-es évek elején kezdődött el, amelyben dr. Kellermayer Miklósnak is aktív szerepe volt a Washington State University posztdoktori ösztöndíjasaként. 1995-ben itt építette az első lézercsipeszt, és kutatócsoportjával az elsők között volt, aki a lézernyaláb segítségével meg tudott fogni és kigombolyítani egyetlen fehérjemolekulát, nevezetesen a titint, megvizsgálva rugalmasságát.

A Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetben jelenleg két lézercsipesz-berendezést is használnak. A régebbi eszközt az igazgató készítette és hozta magával Pécsről tíz évvel ezelőtt; ez volt a Semmelweis Egyetem első lézercsipesze. Idén márciusban e mellé beszereztek egy új eszközt is, amely ötvözhető a fluoreszcencia mikroszkóppal. Jelenleg a már említett titin mellett leginkább a DNS-sel kapcsolatos jelenségeket vizsgálják. A bakteriofágok jelentős része kettős szálú DNS-t tartalmaz, amely kis tokban (kapszidburokban) található. Amikor fertőz a bakteriofág, akkor kilökődik ez a DNS. Ha megismerjük, hogy miként történik ez a kilökődés, vélhetően azt is megértjük, hogy lehetne megállítani ezt a folyamatot, megakadályozni a vírusfertőzést – magyarázza dr. Kellermayer Miklós. A másik fő irány a titin vizsgálata, amelyről a közelmúltban vált ismertté, hogy mutációinak szerepe lehet a szívelégtelenséghez vezető kardiomiopátiában is, így az elsődleges cél most ennek a kapcsolatnak a vizsgálata, megértése.

Gérard Mourou-nak és **Donna Strickland**-nek a nagy intenzitású, ultrarövid lézerimpulzusok előállításáért ítéltek oda a Nobel-díjat. Ez a technológia alapozta meg az elsősorban a szemészeti műtéteknél használt femtoszekundumos lézerek előállítását, melynek kidolgozása két magyar fizikusprofesszor, dr. **Juhász Tibor** és dr. **Bor Zsolt** munkájának köszönhető. Mára már betegek millióinál

Bár a lézerek felhasználásában mindig is úttörő volt a szemészet, a korábbi technológiákat a szürkehályog-műtétekben nem tudták alkalmazni, ugyanis ezek során különösen finom, egy mikrométeren belüli metszéseket kell ejteni. A femtolézert ugyanakkor nagyon jól lehet fókuszálni, egy mikron mélységben tud metszést kialakítani, illetve kör alakú üregeket képezni a szaruhártya felületében, és ha egymás mellé tesszük ezeket a lézerimpulzusokat, akkor egy vágási felszín keletkezik – részletezte az igazgató.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/12/06/lezercsipesz-es-femtol-ezer-fizikai-nobel-dijas-technologiak-a-semmelweis-egyetemen/>

Dr. Wéber György: A tudás és a gyógyító szándék hozza az újításokat

Dr. Wéber György a kezdetektől vezette a Semmelweis Egyetem Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézetét, az arany pecsétgyűrűvel kitüntetett egyetemi tanár indította el az Általános Orvostudományi Kar gyakorlati képzésének bázisaként működő intézetét. Az igazgatói posztról 2018 őszén – korhatár miatt – köszönt le. A jövőben, bár már nem intézetvezetőként, de továbbra is aktívan szeretne részt venni az oktatásban, és gyakorló sebészként sem tervezi még a visszavonulást.

A Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézet 2011-es indulása hiánypótló volt, mivel előtte több mint 40 évig nem állt rendelkezésre kifejezetten gyakorlati képzéssel foglalkozó intézet a budapesti orvostanhallgatók számára – mondta az egyetemi tanár. Az intézet Nagyvárad téri Elméleti Tömbben kialakított korszerű oktatóhelyiségei ma már közkedvelt bázist jelentenek a hallgatóknak – tette hozzá. Az egyetem jelenlegi vezetése nagy hangsúlyt fektet a gyakorlati képzésre, így támogatással az intézet herceghalmi telephelyének további bővítését tervezzük – mondta dr. Wéber György. Az itt létrehozott korszerű oktatóműtökbekben történik a fiatal szakorvosok (pl. sebészek, nőgyógyászok, urológusok, traumatológusok) szakképesítés előtti kötelező képzése, és az oktatási feladatoknak szintén része a harmadéves medikusok bevezetése a sebészeti gyakorlat alapjaiba. Fontos feladata az intézetnek még, hogy komplex kutatási programokhoz tudjanak modelt biztosítani innovatív nagyállatkísérletek révén, valamint az intézethez tartozik az egyetem Állatjóléti Bizottságának vezetése is.

Mindehhez speciális eszközparkra van szükség, amelynek fenntartása és fejlesztése költséges, különösen a laparoszkópos és a mikrosebészeti technika tekintetében. Két évvel ezelőtt 170 millió forintot támogatást nyertünk egy struktúrafejlesztési pályázaton, amiből új eszközöket szereztünk be – számolt be dr. Wéber György. Kitért rá, hogy emellett folyamatosan építik és ápolják a nemzetközi kapcsolataikat. Japán, amerikai, német kollégákkal is élénk kapcsolatban állunk, így a legújabb technológiákhoz is hozzá tudunk jutni, jelenleg pedig párhuzamosan öt európai pályázatban veszünk részt, ami garanciát jelent a folyamatos újításokra – ismertette az egyetemi tanár.

Az intézet elmúlt éveire visszatekintve a munkatársaira a legbüszkébb, mivel annak idején a semmiből kellett kialakítaniuk mindent, amiben az egyetem akkori vezetése sok segítséget, támogatást nyújtott. – Küzdelmeinkre büszke vagyok, közös siker, hogy létrejött az intézet, és ma már egyfajta alkotásként tekint rá – fogalmazott. Örül és bizakodó, hogy dr. **Ferencz Andrea** veszi át a tanszékvezetői feladatait, mivel szerint 10 éves közös munkájuk során számos alkalommal bizonyította már, hogy az intézet jó kezekbe kerül.

Dr. Wéber György az oktatási tevékenység mellett gyakorló sebészként is dolgozott az elmúlt években. A Szent István Kórházban és a Péterfy Sándor utcai Kórházban tanácsadó, nehezebb eseteknél asszisztál, ami elmondása szerint azért is kedves munka

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

számára, mert 32 évnyi, a pécsi Sebészeti Klinikán végzett sebészeti és érsebészeti tevékenysége így nem tört meg. Dr. **Domján Zsolt** osztályvezető főorvossal, a Szent János Kórház urológia osztályán nemrég végeztek – Magyarországon először – laparoszkópos véna cava thrombectómiát. – Büszke vagyok a mai tehetséges és lelkes fiatal utánpótlásra, boldogan osztom meg velük tapasztalataimat – vallotta.

Mint elmondta, 40 évvel ezelőtt, amikor pályáját elkezdte, még egészen más volt az érsebészet. Szerinte a katéteres kezelés nagy jövő előtt áll, hiszen a szív- és érsebészetben a klasszikus beavatkozások közel felét már kiváltotta ez az eljárás, a mai eljárások közül leginkább a laparoszkópiát és annak továbbfejlesztett változatát, a robotsebészetet tartja lenyűgözőnek.

Számos műtéti eljárás hazai és nemzetközi meghonosítójaként úgy látja, hogy a gyógyító szándék, valamint a lehetőség, a tudás és a készség hozza az újításokat a műtéti eljárásokban.

Dr. Wéber György 32 éven át a pécsi egyetem I. Sz. Sebészeti Klinikáján dolgozott, évekig a bostoni Harvardi Egyetem meghívott oktatója volt. Innovatív munkájának eredménye, hogy a világon elsőként végzett a minimál invazív, kis feltárás melletti érműtétek körébe tartozó minilaparotómiai aortoiliacalis rekonstrukciót. Magyarországon elsőként végzett kézzel asszisztált laparoszkópos aorto-bifemorális bypass implantációt. A sérvsebészetben két országos, prospektív, randomizált vizsgálatot szerveztek munkatársaival, ami paradigmaváltást hozott a hazai sérvsebészetben, és mára a háló beültetésével végzett beavatkozás lett az elterjedt modern műtéti megoldás – hangzott el az arany pecsétgyűrű átadásakor az idei Semmelweis Napon.

Az egyetemi tanár megtisztelőnek tartja az elismerést, úgy fogalmaz: ismét egy mérföldkőhöz érkezett, mely egy korszak lezárását jelenti. Azonban elmondása szerint tele van tetterővel; továbbra is célja az intézet munkáját segíteni, abban aktívan részt venni, gyógyítani, tanítani, kutatni, és még nem gondol a nyugdíjas évekre, mint ígérte, számíthatnak rá az egyetemen.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/08/10/dr-weber-gyorgy-a-tudas-es-a-gyogyito-szandek-hozza-az-ujitasokat/>

Dr. Ferencz Andrea: A gyakorlat a legjobb tanár

A gyakorlatorientált képzések számának további növelését és az újabb kutatási és nemzetközi együttműködések keresését is kiemelt feladatának tartja dr. Ferencz Andrea, a Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézet új igazgatója. Az Általános Orvostudományi Kar gyakorlati képzésének egyik bázisaként működő intézet november elején kinevezett vezetője alapítása óta az intézet munkatársa és aktív szerepet vállal az oktatásban, a gyakorlati készségek fejlesztését pedig a hallgatók elemi érdekének tartja.

Dr. Ferencz Andrea az intézet 2010-es alapításától kezdve igazgatóhelyettesként tevékenykedett, elődjével dr. **Weber Györggyel** pedig ennél is régebbi a munkakapcsolata; már Pécsen is együtt dolgoztak. Mint mondja egy összetartó, családi közösséget vett át, jelenleg tizenketten dolgoznak az intézetben és sok kiváló klinikus segíti munkájukat az oktatásban, de a jövőben személyi bővítés is tervez, illetve PhD-hallgatókat is várnak. Úgy véli, hogy egy jól működő intézetet vesz át, de folyamatosan szükséges a fejlődés és fejlesztés – tette hozzá.

Az igazgató hangsúlyozza: a gyakorlat a legjobb tanár, ezért elengedhetetlen a manuális készségek, gyakorlatok erősítése a graduális képzésben. Igazgatóként teljes mértékben egyetért az egyetem vezetésének gyakorlati képzés megerősítésére vonatkozó céljaival, mint mondja, a hallgatóknak elemi érdeke, hogy gyakorlati készségüket minél jobban fejlesszék, ezért új igazgatóként tervei között szerepel a gyakorlatorientált képzések számának további növelése mind a graduális, mind a posztgraduális oktatásban.

Vezetőként fontosnak tartja, hogy komplex kutatási programokhoz tudjanak modellt biztosítani innovatív kis- és nagyállatkísérletek révén, ezekhez is folyamatosan keresik a kollaborációkat. Idén tavasszal egy bemutatkozó előadás keretében felkeresték az egyetem állatkísérleteket végző intézeteit, klinikáit, hogy bemutassák milyen speciális eszközpark és infrastruktúra áll rendelkezésükre, mely működtetése szakképzett kollégák tudásbázisán alapul. Eddig közel húsz helyen jártak, és a jövőben is folytatni kívánják ezeket az előadásokat, melyeknek köszönhetően már több kollaboráció el is indult – számolt be az igazgató. Hozzátette, hogy emellett folyamatosan építik és ápolják nemzetközi kapcsolataikat, melyek közül kiemelte a San Francisco-i MOET Institute-al és a tokiói International University of Health and Welfare-el való együttműködést. Emellett több uniós projektben is képviseli az intézetet a Semmelweis Egyetemet.

Dr. Ferencz Andrea kiemelte: az intézet az elmúlt nyolc évben döntően az oktatásra helyezte a hangsúlyt, hiszen elengedhetetlen, hogy a hallgatók manuális készsége minél jobban fejlődjön, begyakorolják és megfelelő magabiztossággal tudják alkalmazni az elsajátított ismereteket majd a betegágy mellett vagy a műtőben. Ehhez ma már nagyon jó skill modellek, illetve ex vivo és in vivo állatmodellek állnak rendelkezésre – mutatott rá. Az intézeti gyakorlat során megtanulják a műtői zsílipelést, a műtőben való viselkedés normáit, az aszepszis-antiszepszis elvi és gyakorlati szabályait, a sebészi bemosakodást, gyakorolják az alapvető sebvarrási és csomózási technikákat, megismerik és használják az alapvető operatív eszközöket és műszereket. A hagyományos sebészi technikák mellett kiemelten fontos a hallgatók ún. videó-endoszkópos szemléletének és tudásának fejlesztése.

Az intézet Nagyvárad téri Elméleti Tömbben kialakított korszerű

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

oktatóhelyiségeiben, valamint a herceghalmi telephelyen létrehozott modern oktató műtőkben történik a manuális szakmát választó szakorvosjelöltek kötelező 1 hónapos Sebészeti Skill Tréning kurzusa is.

Dr. Ferencz Andrea 20 éve oktatja a műtéttant, gyakorló sebészként is dolgozott, emellett a kutatásban is részt vesz. Fő érdeklődési területe a vékonybél autotranszplantáció, illetve a bél ischémiás-reperfúziós károsodásainak csökkentésére, a jelátviteli és endogén védelmi mechanizmusokra irányuló vizsgálatok. A vékonybél átültetése az egyik legnehezebb feladat, mivel egy nagy immunszervről van szó; a hasi szervek átültetése közül ma is ennek a legrosszabbak a túlélési eredményei a klinikai gyakorlatban – mutatott rá. Kiemelte, hogy ezen felül kollégáival mintegy 35 szerteágazó témájú kutatási projektben vesznek részt (például sérvháló fejlesztés, hasi adhéziók vizsgálata, a sebészi bemosakodás vizsgálata, nagyenergiájú sebészi vágókészülék hatásainak kutatása mellett új vérzéscsillapító anyagok kipróbálása, vagy éppen oktatásmódszertani kutatások). Mint mondja, szereti a munkájával járó változatosságot, fontosnak tartja lépést tartani az új, innovatív kutatásokkal, és mindig is érdekelték a kreatív kihívások. A magánéletben három gyermek édesanyja; **Jázmin** 8, **Bálint** 5 és **Bella** 1,5 éves. Jelenleg komoly mindennapos szervezést és logisztikát kíván a család koordinálása, de az intézet eddig is lehetőséget biztosított a rugalmasságra, illetve jogász férje is sokat segít – tette hozzá. Úgy véli, kellő szervezéssel mindent meg lehet és kell oldani mind a magánéletben, mind a munkában.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Szülésznő-védőnő-gyermekápoló konferencia a NET-ben

Huszonkilencedik alkalommal rendezték meg az Országos Szülésznő-Védőnő-Gyermekápoló Konferenciát, ahol a többi között az egyetem szakemberei is előadásokat tartottak a legújabb tudományos eredményekről, továbbá a három szakma aktuális kérdéseit is körbejárták.

Dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes a kétnapos rendezvény első napjának megnyitóján emlékeztetett: annak az orvosnak a nevével fémjelzett egyetemen vagyunk, aki az itt jelenlévők hivatásához is nagyon erősen kötődik. **Semmelweis Ignác** a szülésznőktől tanulva tette azokat a fontos megfigyeléseket, amik aztán a világ tíz leghíresebb orvosa közé emelték őt. Hangsúlyozta, hogy a szülésznők, védőnők és gyermekápolók egy családként dolgoznak együtt a családokért. – A legszebb hivatás az Önöké, hiszen ott lehetnek a legnagyobb csodánál, egy élet születésénél és végigkövethetik, amíg az újszülöttről az értelmét kibontakoztató fiatal felnőtt válik – fogalmazott. Kiemelte: a szakdolgozók, védőnők, szakápolók és szülésznők képzése nagyon fontos része az egyetem képzési rendszerének.

Dr. **Balogh Zoltán**, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara elnöke, az Egészségtudományi Kar Ápolástan Tanszékének vezetője hangsúlyozta, Semmelweis üzenete mind a mai napig él, amit az egészségügyi szakdolgozók ma is szem előtt tartanak mindennapi munkájuk során. Kiemelte: a jövő generációját motiválni kell, hogy válasszák ezt a hivatást, érezzék meg a szakma

szépségét, a dolgozók megtartásban pedig fontos szerepe van a pozitív pályakép kialakításának már a szakmai gyakorlat alatt. A megnyitón köszöntötte még a résztvevőket **Minya Tünde**, a Magyar Ápolási Egyesület elnöke, valamint **Csetneki Julianna**, a szülésznő szekció vezetője. A tiszteletbeli szülésznői díjat idén **Gitidiszné Gyetván Krisztina** vezető védőnő, laktációs szaknővér vehette át.

A kétnapos konferenciát – melynek idén is a Nagyvárad téri Elméleti Tömb adott otthont – a Semmelweis Egyetem Ápolásvezetési és Szakdolgozói Oktatási Igazgatósága, a Magyar Ápolási Egyesület és a Magyar Védőnők Egyesülete szervezte.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/11/26/a-legszebb-hivatas-az-onoke-vedono-szuleszno-gyermekapolo-konferencia-a-net-ben/>

Végzett a 21. évfolyam – diplomaátadó ünnepség az EMK-ban

Tizenkilencen – köztük az egyetem több munkatársa – vehették át oklevelüket az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) Egészségügyi Menedzserképző Központjának (EMK) diplomaátadó ünnepségén, ahol dr. **Szócska Miklós**, az EMK igazgatója és dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes köszöntötte a 21. végzett évfolyamot.

Fotó: Tuba Zoltán

Dr. **Szócska Miklós** ünnepi beszédében hangsúlyozta, a hallgatók a kétéves képzés során egy sajátos egészségügyi szemléletmódot sajátíthatnak el. Mint mondta, az EMK legnagyobb erőssége a hallgatói közösség, ezért arra kérte a végzeteket, hogy ápolják ezt a jövőben is. Az itt megtanult nyitott szervezeti légkört vigyék tovább a saját szervezeti környezetükben, és vezetőként ne feledkezzenek meg a betegekről sem – kívánta a végzeteknek. Köszöntőjében utalt az egészségügyben bekövetkező digitális transzformációra, ami radikálisan átalakítja a beteg-or-

vos, szakdolgozó-beteg kapcsolatokat. Az új egészségügyi menedzsereknek azt üzenete, jól választottak, mert fontos küldetést végeznek az egészségügyben.

Dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes, aki maga is az EMK hallgatója volt 2005-től 2007-ig, köszöntőjében felidézte, hogy egy évfolyamba járt dr. **Horváth Ildikóval**, akit nemrég neveztek ki egészségügyi államtitkárnak. A képzés egyik előnyeként említette, hogy itt megtanulnak megnyílni egymás előtt, ami nagyon fontos a későbbiekben is. Kiemelte, az EKK egy erős és elismert kar, az itt szerzett kapcsolati tőkét a jövőben is hasznosítani tudják majd. Szólt az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térről (EESZT) is, aminek oktatása szeptembertől az egyetemen is elkezdődött.

A diplomák ünnepélyes átadása után a végzős hallgatók nevében dr. **Urbán Edina** mondott beszédet, aki kiemelte: egy olyan különleges légkörben tanultak itt, ami mindannyiuk számára örök emlék marad.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/12/03/veg-zett-a-21-evfolyam-diplomaatado-unnep-seg-az-emk-ban/>

Díjat nyert el az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet a Családbarát Munkahely pályázaton

Hárommillió forint támogatást nyert el az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Családbarát Munkahely pályázaton. Az összegből egyebek mellett a gyermekes munkatársakat segítő programokat fejlesztik tovább – mondta el a pályázat összeállítója, **Csernus-Horváth Dorottya** laborvezető. Az intézet munkatársainak általános iskolás korú gyermekei számára nyáron napközis táborot biztosított az intézet egy kéthetes időintervallumban, két pedagógus szakember vezetésével. A támogatásból ezt a szolgáltatást is fejlesztené az intézet, emellett a tervek között szerepel olyan kiegészítő szűrések – például terheléses EKG – biztosítása a munkatársak számára, amelyek nem tartoznak a tb által finanszírozott népegészségügyi szűrővizsgálatok közé. A mostani pályázattól függetlenül is évek óta számos program

és intézkedés születik annak érdekében, hogy az intézet családbarát, sőt emberbarát legyen – hangsúlyozta dr. **Matolcsy András** igazgató, aki számára, mint mondja, kiemelten fontos a dolgozók elégedettsége. Azt vallja: a nyugodt, kiszámítható, konfliktusmentes környezet és a közösséghez való kötődés olyan nagy megtartó erőt jelent, amivel a fluktuáció is csökkenthető.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

<http://semmelweis.hu/hirek/2018/11/09/dijat-nyert-az-i-sz-patologiai-es-kiserleti-rak-kutato-intezet-a-csaladbarat-munkahely-palyazaton/>

1,6 millió forintos adományt kapott a Transzplantációs és Sebészeti Klinika

Fotó: Magyar Szervátültetettek Szövetsége

10 speciális korbács padot és 35 db párnát kapott a Transzplantációs és Sebészeti Klinika. A Magyar Szervátültetettek Szövetségének 1,6 millió forintos adományát dr. **Máthé Zoltán**, a klinika igazgatója vette át Berente Judittól, a Magyar Szervátültetettek Szövetségének elnökétől és dr. **Grózli Csaba** stratégiai és orvosigazgatótól. **Berente Judit** köszönetét fejezte ki a klinika dolgozóinak amiért ilyen magas színvonalon biztosítják a szervátültetettek ellátását. Hozzátette: a várakozást szerették volna kényelmesebbé tenni azokkal a speciális párnákkal, amelyek a már meglévő fapadokra kerültek, valamint az újabb, 27 ülőhelyet biztosító padokkal, melyek az épület korabeli bútorzatához illeszkednek. Dr. **Máthé Zoltán** megköszönte a szövetség adományát és kiemelte: a klinikán évről évre emelkedik az átültetések száma, ami sok szervre váró embernek ad új életet. Az épületben számtalan új beruházás történt, melynek keretében megújult a többi között a sterilizáló, valamint korszerű műszerekkel gazdagodott az intenzív osztály is.

A Semmelweis Egyetem 10 hallgatója kapott Év Egyetemi Sportolója díjat

Az egyetem 10 hallgatója vehetett át Év Egyetemi Sportolója díjat a Magyar Egyetemi – Főiskolai Sportszövetség (MEFS) ünnepségén. A plakettet azok az egyetemi, főiskolai sportolók nyerték el, akik érmet szereztek az idei egyetemi világ- és Európa-bajnokságokon, a téli olimpián vagy a felnőtt világbajnokságokon.

Lipták Noémi, az Egészségtudományi Kar hallgatója az idei svájci akrobatikus rock'n'roll női formációs világbajnokságon szerzett aranyérmeket, **Prokaj Kiara**, az Általános Orvostudományi Kar hallgatója távíjászatban ért el világrekordot. Az Egészségtudományi Kar öt hallgatója (**Fáki Eszter**, **Mauer Kata**, **Selmecezi Franciska**, **Sipos Réka**, **Springer Csenge**), valamint Ripszám Emese az ÁOK, Szolnay Ádám a Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK) jelenlegi és dr. **Busai András** a GYTK végzett hallgatója az egyetemi cheerleading válogatott tagjaiként a Lengyelországban Small Coed Team Elit versenyszámban megrendezett egyetemi világbajnokságon lettek elsők.

A hallgatók eredményeik elismeréseként vehették át az Év Egyetemi Sportolója díjat a Magyar Egyetemi – Főiskolai Sportszövetség rendezvényén dr. **Szabó Tündétől**, az Emberi Erőforrások Minisztériuma sportért felelős államtitkártól. A rendezvényen összesen 102 hallgatót díjaztak az ország különböző egyeteméről.

Fotó: Testnevelési és Sportközpont

80 éves dr. Nemes Attila professor emeritus

80. születésnapján köszöntötték a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán dr. **Nemes Attila** professor emeritust, a klinika volt igazgatóját, a Semmelweis Egyetem egykori általános rektorhelyettesét. Ez alkalmából dr. **Merkely Béla** rektor a Pro Universitate Díj ezüst fokozatát is átadta számára.

Dr. Merkely Béla köszönetet mondott a professor emeritusnak, amiért a mai napig részt vesz a klinika munkájában, melynek 11 évig volt vezetője, ezalatt létrehozta a Cardiovascularis Centrumot, ami jelentősen hozzájárult a klinika mai profiljának kialakulásához. A Semmelweis Egyetem érdekében végzett tevékenységéért ezüst fokozatú Pro Universitate Díjat adott át dr. Nemes Attilának.

Ezt követően a klinika Érsebészeti Tanszékének munkatársai szűk körben köszöntötték fel a professor emeritust. Dr. **Sótonyi Péter** tanszékvezető egyetemi tanár méltatta az ünnepeltet. Mint arra rávilágított: dr. Nemes Attila 1957-ben lépte át először a Semmelweis Egyetem kapuját, és 61 éve jár be nap mint nap a városmajori klinikára, ahol olyan mesterei voltak, mint **Kudász József**, **Soltész Lajos** és **Szabó Zoltán** professzorok. Általános sebész, tüdő-, majd érsebészeti szakvizsgát is szerzett. Végigjárta a teljes szakmai ranglétrát: 1992-2003 között

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Tudomány, oktatás, emberség; ez a három a legfontosabb dolog számomra – mondta a lapunknak adott interjúban dr. Nemes Attila. A nemzedék, akiket én képviselek, nehéz időket élt meg: gyermekként a II. világháborút, majd az 1956-os forradalmat, aztán a rendszerváltást – emlékezett vissza, hozzátéve: a változó időkben sajnos gyakran előtérbe kerülnek az egyéni érdekek a közösséggel szemben. Nekem nincsenek ellenségeim, úgy sikerült végig munkálkodni ezt a sok évet, hogy bárhová mehetek, mindenütt kézfogással, kedvesen fogadnak – fogalmazott a professor emeritus.

Pályája kezdetéről elmondta, hogy eleinte a műtéttani intézetben volt demonstrátor, és azért érdekelt a sebészet, mert nagyon effektív gyógyító tevékenységnek gondolta, aminek ugyan a hibái is látványosak, de a sikerei még inkább. Tüdő- és szívsebészettel is foglalkozott, végül az érsebészettel választotta, amely területen remek tutorai voltak – mondta.

Később, klinikaigazgatóként mindig sikerült alkalmazkodni a körülményekhez, így a klinika rohamosan fejlődött: elindult a stentgraft program és az intervenciós radiológia lehetőségeinek kihasználása az érsebészetben – emelte ki az általa legfontosabbnak tartott eredményeket. A városmajori klinika mindig fontos része volt a Semmelweis Egyetemnek, sok egyetemi vezetőt adott – mondta dr. Nemes Attila, aki szerint az intézet hírnevét és presztízsét meg kell tartani.

Dr. Nemes Attila leszögezte: az egyetem elsődleges feladata és funkciója az oktatás, személy szerint különösen fontosnak tartja a fiatalok támogatását, 80 éves korában is vannak PhD-hallgatói, nem csak sebészeti témákban. Jelenleg két hallgatója foglalkozik az időjárás frontok hatásával az akut infarktus kialakulásában. Ő dolgozta ki a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és a Semmelweis Egyetem 1994-ben indult egészségügyi mérnökképzésének tematikáját, ahol a mai napig részt vesz a vizsgáztatásban – tette hozzá. Mint mondta, műtéteket már nem végez, aminek elsősorban fizikális okai vannak, hiszen egy érműtét akár öt órán át is eltarthat, ugyanakkor korábban operáción átesett betegek kontrollját az ambuláns rendelésen máig ő látja el.

A régi nagy orvosok, például **Balassa János** vagy **Semmelweis Ignác** érzelmileg is elkötelezettek voltak a betegek és a gyógyítás iránt, ma már sajnos egyre gépiesebb a betegellátás mindennapi rutinja – vélte a professor emeritus. Fontos, hogy egy orvos nyújtson segítő kezet páciensének, kezelje őt emberként, vegye figyelembe, hogy az illető betegségtől terhelt, ezért ennek megfelelően kell hozzá viszonyulni – vélte. A betegeknek pedig meg kell bízniuk orvosuk tudásában – tanácsolta dr. Nemes Attila.

a klinika igazgatója volt, 1991-1995 között az egyetem általános rektorhelyetteseként meghatározó szerepet játszott az egyetem modernizációjában és az új egyetemi szabályzat kidolgozásában – ismertette a pálya fontosabb elemeit dr. Sótonyi Péter. Nevéhez fűződik a stentgraft program beindítása, a homograft bank kialakítása, az intervenciós radiológia korszerű műveléséhez szükséges eszközpark megújítása. Mindezek mellett szakmapolitikai és közéleti tevékenysége is példás – tette hozzá. Hangsúlyozta: az ő példája mindenki számára követendő lehet a saját életébe építve.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Forschungsprofil des ACH weiter gestärkt

Zum Ende des Jubiläumsjahres 2018 gibt es am Asklepios Campus Hamburg (ACH) gleich zwei erfreuliche akademische Meldungen: Prof. Dr. med. **Karl J. Oldhafer** erhält als erster deutscher Akademiker seine Ernennungsurkunde zum Universitätsprofessor der Semmelweis Universität. Außerdem hat die Asklepios Medical School (AMS) als gemeinnützige Institution erstmals dazu beigetragen, Fördermittel einer Stiftung für ein Asklepios Forschungsprojekt einzuwerben.

Prof. Dr. med. Karl J. Oldhafer erhält Ernennungsurkunde

Am 30. November 2018 wurde Herr Prof. Dr. med. Karl J. Oldhafer, Repräsentant des Dekans der Medizinischen Fakultät der Semmelweis Universität am ACH und Chefarzt für Allgemeine und Viszeralchirurgie an der Asklepios Klinik Barmbek, feierlich zum Universitätsprofessor der Semmelweis Universität ernannt. Damit ist er der erste deutsche und sogar ausländische Akademiker, dem diese Ehre zuteil wird. Seine von ungarischen Staatspräsidenten unterschriebene Urkunde erhielt er in feierlichem Rahmen im Budapester Redoute-Palast.

Prof. Oldhafer nahm die Ernennungsurkunde mit großer Freude entgegen. Für ihn signalisiere sie drei Dinge: *Erstens ist meine Ernennung zum Professor der Semmelweis Universität für mich persönlich ein Höhepunkt meiner akademischen Laufbahn. Zweitens ist dieser Schritt ein wichtiger Meilenstein für den ACH, auf den wir seit Jahren hingearbeitet haben. Er bedeute, dass die Kooperation zwischen Asklepios und der Semmelweis Universität eine weitere Stufe erreicht habe und neue Entwicklungsperspektiven gewonnen wurden. Da der Professorentitel über die Semmelweis Universität mehr als nur gleichwertig mit einer außerplanmäßigen (i.e. apl.) Professur sei, könne sich der ACH strukturell weiterentwickeln.*

Eine Chance liege nun darin, beispielsweise weitere Subchairs – Unterlehrstuhlbereiche zu Lehrstühlen der Semmelweis Universität – ausschreiben und besetzen zu können. Bislang hatten Professoren die Sorge, durch Übernahme eines Subchairs oder einer Funktion wie Prodekan Forschung oder Prodekan Lehre ihren deutschen Professorentitel ersatzlos zu verlieren. *Und drittens, so führt Prof. Oldhafer fort, bedeutet diese Ernennung, dass sich Asklepios als Arbeitgeber noch erfolgreicher um die besten Experten bemühen kann: Er kann Oberärzten und Chefärzten, die häufig auch wissenschaftlich und akademisch ambitioniert sind, ab jetzt die vollständigen akademischen Karrieremöglichkeiten mit Habilitation und Professur anbieten.*

Weitere Informationen unter www.asklepios.com/ACH

Joachim Herz Stiftung fördert Forschungsprojekt

Die große Hamburger Joachim Herz Stiftung (JHS) fördert über die gemeinnützige AMS als Kooperationspartner ein auf zwei Jahre angelegtes Forschungsprojekt zweier Asklepios Neuroradiologen zum Thema *Wertigkeit halb- und vollautomatischer Diagnosealgorithmen in der computergestützten Diagnostik des ischämischen Schlaganfalls*. Im Gegensatz zu Asklepios ist die AMS aufgrund ihrer Rechtsform in der Lage, als Partner für Geldgeber wie die öffentliche Hand, z.B. die DFG Deutsche Forschungsgemeinschaft, oder eben Stiftungen zu fungieren und dadurch entsprechende Fördermittel zu akquirieren bzw. drittmittelfinanzierte Forschungsprojekte für Asklepios möglich zu machen. Geschäftspartnerin so die Forschung im Asklepios Kliniken unterstützen könne: *Das aktuelle Kooperationsprojekt dient – nach einem ersten, erfolgreichen Förderantrag bei der DFG – auch als weiteres Pilotprojekt für entsprechende Konstruktionen. Es soll forschende Asklepios-Ärzte motivieren, bei der Suche nach Drittmitteln für Forschungsprojekte künftig die AMS als Antragstellerin in Betracht zu ziehen. Es sei denkbar, dass sie künftig auch weiteren forschungsaktiven Asklepios Ärzten Zugang zu neuen Fördertöpfen verschaffen könne.*

ACH Studierende nehmen an amerikanischem Radiologenkongress teil

Hannah und Charlotte Kölzer, ACH Studierende im neunten Semester, haben Ende November auf Anregung ihres Vaters am weltweit größten Radiologenkongress in Chicago teilgenommen. Der Kongress mit rund 55.000 Radiologen und Wissenschaftlern aus 136 verschiedenen Ländern ist eine Plattform zum Austausch von neuentwickelten Technologien im Fachgebiet der Radiologie. Den beiden Schwestern war besonders wichtig, in der Interaktion mit praktizierenden Radiologen herauszufinden, ob der Beruf des Radiologen möglicherweise die richtige Entscheidung für sie ist: *Da es bedauerlicherweise in unserer Ausbildung nicht die Möglichkeit gibt, einen Abschnitt im Praktischen Jahr in der Radiologie zu absolvieren, nutzen wir beide derartige Kongresse und kurze Hospitationen für unsere berufliche Orientierung. Wir haben uns daher sehr gefreut, dass der ACH diesen Gedanken unterstützt und uns für diese eindrucksvolle Reise vom Unterricht befreit hat.*

Az ember és az emberiség gyógyítói

A Semmelweis Egyetem Baráti Kör aktuális eseményén prof. dr. **Monos Emil** képe mellett fehér rózsza és gyertyaláng. A kör november 19-én elhunyt szeretett elnökére emlékeztek az egybegyűltek egy perces néma felállással a novemberi program kezdetén. Dr. Monos Emilről dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus, a Baráti Kör alelnöke mondott emlékező szavakat. Ezt követően hangzott el a novemberi program előadása, amelyet az Állatorvostudományi Egyetem rektora tartott, *Orvos-állatorvos kapcsolatok* címmel, amelyben hangsúlyozta: az ember- és állatorvoslás eredete nem választható el egymástól, és számos kivételes szakember képezett hidat a tudományterületek között.

– 1957-ben az egyes belklinikán, a *Korányi Klinika* körében ismertem meg Monos Emilt. Az ismeretségből barátság lett – emlékezett dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus, a kör alelnöke. – Dr. Monos Emil az egyetem meghatározó személyisége volt, aki az egyetemet mindig mindennél előbbre helyezte. Minden cselekedetében példát mutatott arra, hogyan kell felállni a tisztességes konfliktusokat, miközben a kompromisszumok megtalálására törekszünk. Nem ismertem nála elkötelezettebb embert: egyetem-centrikus volt mindvégig. Az egyetem érdekeit képviselte mindig, mellérendeltségi viszonyban. Az maradt, aki volt: olyan példa, akit követni kell. A Baráti Kör létrehozásával hozzájárult az öregdiák hálózat kiépítéséhez és a Baráti Kört az egyetemi testületek rangjainak sorába emelte. Monos professzor ötlete volt az is, hogy Sótonyi Péter névrokonomat előadónak hívja meg.

Az emlékezést követően dr. **Sótonyi Péter**, az Állatorvostudományi Egyetem rektora *Orvos-állatorvos kapcsolatok* című előadásában leszögezte: az ember- és állatorvoslás eredete nem választható el egymástól, az állatorvostudomány kimagasló alakjai is közös eszméket, célokat, módszereket képviselő orvosdoktorok voltak. A régi mondás úgy tartja: *Az orvos az embert gyógyítja, az állatorvos az emberiséget*. A gyógyító-orvoslás nem nélkülözheti az állatorvoslásból származó ismereteket: **Hippokratész** (i. e. 460-377) rendszeresen boncolt állatokat, s eközben egyes kóros elváltozásokat is megfigyelt, **Arisztotelész** (i. e. 384-322) szintén így tett megfigyeléseket, **Galénosz** (131-201) kutyán és majmon végzett boncolásaival tette le az anatómia alapjait. Az orvostörténet nagyjait sorolva végig egymásra építkezve fut a gyógyító tudomány kettős szála, egészen a legújabb kor kutatásainak eredményeihez, melyek számos alapvető megismerést nyújtottak a modern orvostudomány kialakításához. A 18. századi nagy állatjárványok következtében 1762-ben Lyonban megalapították

a világ első újkori állatorvosi iskoláját, majd ezt a példát 1767-ben Bécs követte. 1787-ben indult el a tudományág hazai története, ekkor jött létre az állatgyógyászati tanszék **II. József** 1787. évi 4748. számú rendeletével, aki 1784-ben a tanszékot a Fűvészkertbe tervezte. **Tolnay Sándor** országos főállatorvost kérték fel tanszékvezetőnek. Az orvosi, majd Bécsben állatorvosi diplomát is megszerző Tolnay 1786 decemberében kapott megbízást a pesti egyetem orvosi karán a *baromorvoslás ismeretének* tanítására. 1785-ben és 1787-ben felterjesztésében önálló campust kért, de ekkor még önálló intézmény nem létesülhetett. Az induló iskola a Pesti Egyetem Orvosi Karának Állatgyógyászati Tanszéke és Állatgyógyintézete néven kezdte meg működését. 1790-ben jött létre a Hülf-major mint első önálló campus. 1851-ben, a Pesti Császári és Királyi Állatgyógyintézet néven önálló sodott az intézmény, és a humán orvoslás területéről érkező öt-hat tanár 1857-től hároméves tanulmányi időben képezte a hallgatókat. 1861-től Pesti Magyar Királyi Állatgyógyintézet, 1875 után pedig ismét hároméves képzést nyújtó Magyar Királyi

Állatorvosi Tanintézet néven működött az iskola a ma ismert, a Rottenbiller és a Bethlen utca között elhelyezkedő tömbben. Az idők folyamán többször vették el a felsőoktatási intézmény önállóságát, míg 1952-től ismét önálló, ötéves képzést nyújtó felsőoktatási intézményként működhetett Állatorvostudományi Főiskola, majd 1962-től Állatorvostudományi Egyetem néven. 2000-ben a Szent István Egyetemhez csatolták. 2016. július 1-jétől lett ismét Állatorvostudományi Egyetem. Dr. Sótonyi Péter megemlékezett az orvoslás kivételes képviselőiről, akik hidat képeztek a tudomány ágai között. A két nagy csillag: **Hutýra Ferenc** és **Marek József**, a világ állatorvosainak tanítómesterei. **Hoffner József** orvosdoktor, állatorvos, aki székfoglalóját először tartja magyar nyelven. **Zlamál Vilmos** első országos főállatorvos, egyetemi tanár, az MTA tagja, aki a Pesti Egyetem Orvoskarának tanári karában **Semmelweis Ignác** mellett látható a képen. **Thanhoffer Lajos** orvos, anatómus, hisztológus. **Tormay Béla** állatorvos professzor, mezőgazdász, számos állatgyógyászati alpmű szerzője. **Preisz Hugó**, a korszerű magyarországi bakteriológiai kutatások alapjainak megteremtője. **Aujeszky Aladár**, **Rácz István**, **Jármay Károly**, **Plósz Béla**, **Kotlán Sándor**, **Entz Béla**, **Magyary-Kossa Gyula** és még sokan mások kapcsolják össze az orvoslás e két területét.

Dr. Sótonyi Péter beszélt arról is, Európa 98 állatorvosképző intézményének rangsorában a negyedik helyen áll az egyetem. Az Állatorvostudományi Egyetemen 500 magyar és 1000 idegennyelvű diák tanul. A felvételi ponthatár 459 pont, nagy a túljelentkezés. Dr. Sótonyi Péter hangsúlyozta, fontosnak tartja a TDK-munkát, a hallgatók tudományon keresztül történő nevelését.

Ünnepi ülést tartottak dr. Szirmai Imre emlékére

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Az egyetem professor emeritusára, a Neurológiai Klinika volt tanszékvezetőjére, a 2018. október 23-án elhunyt dr. **Szirmai Imrere** emlékeztek kollégái, tanítványai, barátai. A Semmelweis Szalomban felidéztek dr. Szirmai Imre sokszínű személyiségét is, akire költőként, íróként és festőként is emlékezhetünk.

Dr. **Bereczki Dániel**, a Neurológiai Klinika igazgatója ünnepi beszédében a több mit három évtizedes ismeretségük közös állomásairól is emlékezett. Szólt a többi között dr. Szirmai Imre kiemelkedő oktatói tevékenységéről, hangsúlyozva, hogy neurológiai tankönyve négy kiadást élt meg; tudományos teljesít-

ményét jelzi a 120-nál is több megjelent közleménye és 300 előadása. Tudományos tevékenysége elsősorban az agyi vérkeringésre és anyagcserére irányult, az oktatás mellett a betegek iránti elkötelezettsége is figyelemre méltó – hangsúlyozta.

Dr. **Szél Ágoston**, az egyetem volt rektora, a Professzorok Semmelweis Kollégiuma elnöke kiemelte, hogy dr. Szirmai Imre tanszékvezetőként, a doktori iskola programvezetőjeként, művészként és tanárként egyaránt hozzájárult az egyetem hírnevéhez. A medikusok mindig nagy lelkesedéssel fogadták anatómiai előadásait, tisztességével, bölcsességével és széles látókörűségével iskolát teremtett. Dr. Szirmai Imre elsősorban tudós volt, másodsorban művész, harmadsorban pedig olyan ember, akinek határozott véleménye volt a dolgokról, amit ki is tudott fejezni bármilyen eszközzel, legyen az zene, festészet, irodalom vagy egy tantermi előadás – fogalmazott dr. Szel Ágoston.

Az ünnepi ülés további részeként emlékező beszédet mondott többek mellett dr. **Bodosi Mihály** a Szegedi Tudomány Egyetem Idegsebészeti Klinikájának volt igazgatója, dr. **Buzsáki György**, a Pécsi Orvostudományi Egyetem agykutatója, dr. **Csiba László** akadémikus a Magyar Neurológiai Társaság elnöke és a klinika több munkatársa.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2018/12/10/unnepi-ulest-tartottak-dr-szirmai-imre-emlekerere/>

In memoriam dr. Majorossy Kálmán professor emeritus

Foto: Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet

Dr. **Majorossy Kálmán**, professor emeritus, az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetben és külföldi, afrikai egyetemek Anatómiai Intézetében élte életét, oktatta az emberi test felépítésének harmóniáját megismertető klasszikus tárgyat, a mikroszkópos-, makroszkópos- és a csodálnivaló fejlődést is megjelenítő anatómiát.

Intézetünkben végigjárta az oktatói fokozatokat tudományos diákköri hallgatótól az egyetemi tanárságig. A magyar hallgatók oktatása mellett kezdetektől fogva oktatott a német évfolyamon, majd évekig az angol nyelvű oktatás intézeti megbízottja volt. Azon oktatók közé tartozott, akik **Kiss Ferencz** professor körül, az 50-es évek második felében, az anatómia tantárgynak a híret országszerte ismertté tették. 1963-ban **Szentágothai János** érkezésének és az új korszak elindulásának lelkes és eredményes előkészítője, majd segítője volt.

Oktatói elismertségének köszönhetően került 1966-ban, feleségével, **Bodoky Mártával**, 3 és 5 éves kislányaikkal Karthumba (Szudán). Az Anatómiai Intézetet vezette, az anatómiai szigorlati vizsgabizottság munkájában vett részt. 1979-től, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) felkérésére és megbízásából Nigériában, a Nsukka Egyetemen oktatott és kutatott, amellel szigorlati vizsgabiztos volt Nigéria vezető egyetemében.

A 80-as évek végétől újra itthon dolgozott. Tudományos munkássága a hallórendszer központi magjainak és pályáinak neurohisztológiai módszerek segítségével történő vizsgálata körül bontakozott ki. Kutatásának eredményei vezető nemzetközi idegtudományi folyóiratokban jelentek meg, munkatársaival számos tudományos kongresszuson vett részt előadásokkal, poszter-bemutatókkal.

2007-től, professor emeritusként, családi tragédiákból talpra állva is itt élt közöttünk, megosztva velünk a mindennapi oktatói feladatokat. Lelkes résztvevője volt az intézeti kulturális és szociális alkalmaknak. Szenvedélyes operabarát volt, fiatalabb kollégáit is magával vitte egyszer-egyszer az Operába.

Váratlanul hagyta itt távolból rá gondoló gyerekeit, unokáit és minket is az Anatómián. Halála előtt néhány nappal, a kórházi ágyban fekvé kért elnézést, hogy a csütörtöki, 8:00 órás szövettan gyakorlaton nem lesz ott.

Majorossy Kálmán két hete vehette kézbe 60 éves jubileumi diplomáját. Nyolcvanhat évet élt, magával vitte az Anatómiai Intézet 64 éves történetének jókora darabját, de dolgozó, barátságos, egy kis beszélgetésre mindig kész személyiségének emléke itt maradt az Intézet falai között.

Kedves Kálmán, nyugodjál békében!

Dr. Réthelyi Miklós

Dr. Monos Emil professor emeritus emlékére

Nehéz elhinni és leírni: dr. **Monos Emil** végleg eltávozott közülünk. Hosszú betegség után szerető családjá körében érte a halál 2018. november 19-én egy szomorú őszei estén. Gyászolják felesége, lányai, veje, unokái, dédunokái és a Semmelweis Egyetem közössége, melynek 1953-ban orvos-tanhallgatóként lett a tagja, s melyet mindig is második családjának tekintett.

Monos Emil 1935-ben született Csabdi-ban (Fejér megye). Tudományos diákkörös hallgatóként csatlakozott a Külső Műtési Klinikák Kísérleti Kutató Laboratóriumához, a jelenlegi Klinikai Kísérleti Kutató Intézethez, mely külföldi tanulmányúttal kivételével egyetlen munkahelye volt haláláig. 1990 és 2000 között az intézet igazgatója volt, emellett 1995 és 2000 között betöltötte az egyetem oktatási rektorhelyettesi tisztségét is. Több mint két éven át vendégprofesszorként dolgozott a Medical College of Wisconsin Élettani Intézetében (Milwaukee, USA), amelyik ezt követően 1989-ben *adjunct professor*-nak választotta.

1995-ben megszervezte és ettől kezdve 2017-ig vezette az egyetem Elméleti és Transzlációs Orvostudományi Doktori Iskolájának vérkeringés-élettani programját, 2000 és 2005 között a Doktori Iskola vezetője is volt. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel közös egészségügyi mérnökképzés egyik megszervezője volt, és a szakbizottságban, rektori megbízottként, haláláig képviselte a Semmelweis Egyetemet.

1988-tól 2015-ig főszerkesztője, ezt követően pedig tiszteletbeli főszerkesztője volt az *Acta Physiologica Hungarica*-nak. Hivatali idejének egyik fő eredménye, hogy a korábban a megszűnés szélére sodródott folyóirat impakt faktort nyert. A Magyar Élettani Társaság főtársa, illetve elnöke volt 8-8 éven át, 2010-14 között pedig az etikai bizottság elnöki tisztségét töltötte be. A Nemzetközi Kórélettani Társaság (ISP) IV. Világkongresszusának szervező elnöke volt (2002, Budapest), ezt követően megválasztották az ISP elnökének (2002–2006), melynek később örökös tiszteletbeli vezetőségi tagja lett. Választott tagja volt még három európai akadémiának és számos más nemzetközi és hazai tudományos társaságnak.

A Magyar Ösztöndíj Bizottság Egészségtudományi Szakkollégiumát 18 éven át elnökölte. Elnöke volt 2011-ig az MTA Orvosi Informatikai Munkabizottságának, valamint az MTA Tudományetikai Bizottságának. A Semmelweis Egyetem Baráti Körét választott elnökként 2002-től haláláig irányította. Kiemelkedő érdemeket szerzett az egyetem történetének megismertetése és hagyományainak ápolása terén, ennek nyomán 2015-ben a Semmelweis-év Emlékbizottság elnöke, 2016-tól pedig tiszteletbeli elnöke lett.

Legfontosabb kitüntetései: Magyar Érdemrend Középkereszt kitüntetés, Jendrassik Ernő Díj, Szent-Györgyi Albert Díj, Batthyány-Strattmann László Emlékérem, valamint két Akadémiai Nívódíj, továbbá Rácz Sámuel Emlékérem (Magyar Élettani Társaság), Weszprémi István Emlékérem (Magyar Orvostörténelmi Társaság) és Életmű Díj (Szerb Élettani Társaság), Pro Universitate Díj (Sem-

melweis Egyetem), Pro Facultate Díj (BME Villamosmérnöki és Informatikai Kar). Érdemei elismeréseként a Szenátus döntése alapján 2018-ban, a Semmelweis Emlékévkönyvben, elnyerte a Semmelweis Ignác Jutalomdíjat.

Szomorú szívvel nézünk könyvtárunk asztalánál Monos professzor úr üresen maradt székére. Felmerül bennünk a kérdés: Kit is veszítettünk el tulajdonképpen kollégánk és barátunk személyében? Milyen tudományos eredményei, milyen emberi tulajdonságai alapján mondhatjuk azt, hogy az elmúlt fél évszázad magyarországi oktatás-történetéből és a nemzetközi élettani kutatások történetéből egyaránt valóban jelentős lapok hiányoznának, ha Ő nem lett volna – és lélekben ma is nem lenne velünk.

Tudományos kutatóként maradandót alkotott az anyai magatartás kialakításában döntő szerepet játszó hypothalamikus területek felfedezése és feltérképezése területén. Elsőként írta le az

irodalomban a mellékvesekéreg vérellátásának számos szabályozási folyamatát. Nevéhez fűződik a vérkeringési rendszer fontos biomechanikai sajátosságainak és szabályozási mechanizmusainak tisztázása, beleértve a gravitációs terheléshez való adaptációs mechanizmusok felismerését. És ami talán a legfontosabb: tényként említendő, hogy személyében a vénás vérkeringés élettanának világviszonylatban is egyik legkiemelkedőbb szakértőjétől búcsúzunk. Összesen mintegy 460 idézhető publikációja született, 6 tankönyvkiegészítő egyetemi kismonográfiát adott ki, kettőt angol nyelven.

Melyek azok az emberi tulajdonságok, amelyek Monos Emil messze kiemelik a kutatók és oktatók hosszú sorából? Kutatói munkájának szenvedélyes szeretete, precizitása, eredményeinek megkérdőjelezhetetlen megbízhatósága. Széleskörű és mélyre nyúló szakmai tájékozottsága, kiemelkedő logikai készsége, matematikai és informatikai tudása. Akaratereje, óriási munkabírása, kitartása az elkerülhetetlen kudarcok és betegségek idején is. Rendkívüli szervező-, meggyőző- és segítőkészsége. A Semmelweis Egyetem tradícióinak, kutatói és oktatási színvonalának elszánt őrzése. És nem utolsósorban: tiszta beszéde, stabil erkölcsi és mentális egyénisége, nem titkolt, meggyőződéses istenhite, hazája, családjá és diákjai iránti meleg szeretete, konok becsületessége.

Rá emlékezve egy rövid idézet jut eszünkbe, **Abraham Lincoln**tól:

Nem az fog számítani, hogy mennyi év volt az életedben, hanem hogy mennyi élet volt az éveidben.

Akik csak ismertük, elmondhatjuk: Monos Emil 83 évében igazán sok élet volt! Büszkék vagyunk Rád, Emil bátyánk, erősen hiányozni fogsz, de kedves öreg barátunk, biztos lehetsz benne, elfelejteni soha nem fogunk!

Barátaid, munkatársaid és tanítványaid nevében:
Dr. Benyó Zoltán és dr. Sándor Péter

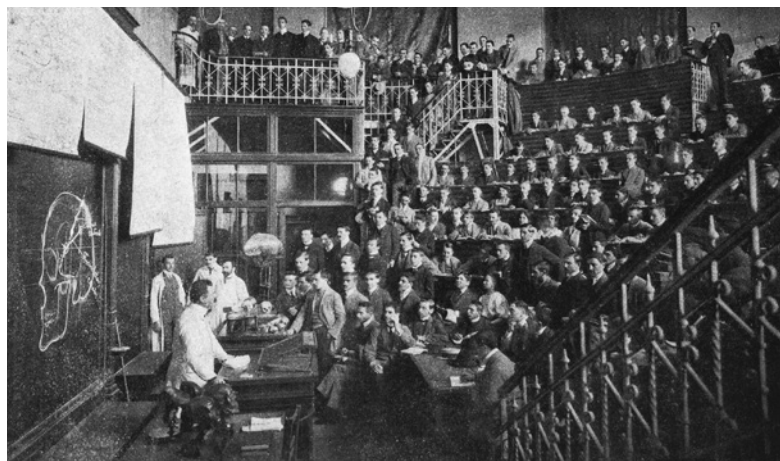
A képzési formák és az oktatási nyelv változása

Az egyetem immár közel negyedévezredes működése során a társadalmi igényeknek megfelelően az oktatás nyelve, valamint a képzési formák is többször változtak. Miként vált magyar nyelvűvé a képzés és alakultak meg emellett az idegen nyelvi programok? A képzésen belüli specializációkból hogy születtek önálló karok? Az egyetem fennállásának közelgő 250. évfordulója kapcsán indított sorozatunk 3. része ezeket a folyamatokat is áttekinti röviden.

Mára az egyetemeken általános gyakorlattá vált az idegen nyelvű képzés, de talán kevésbé nyilvánvaló, hogy az idegen ajkú diákok jelenléte és az idegen nyelvű oktatás nem új jelenség, sőt voltaképpen ez tekinthető a kezdeti állapotnak. Egyetemünk történetének első száz évét is a nyelvi sokszínűség jellemezte, amely változatosságot mutatott az egyes oktatott képzési ágak mentén is. A 18. század igényeinek és szokásainak megfelelően nemcsak orvosdoktorokat képeztek, hanem alsóbb fokú kurzusokat is indítottak sebészmesterek, gyógyszerészek, szülésznők, majd 1787-től állatorvosok számára is. Ezek mellett kiegészítő jelleggel szemész-, fogász- és szülészmesteri szakok is léteztek, melyeket az orvos- vagy sebészmesteri tanfolyamot elvégzett hallgatók vehettek fel. A tannyelv a felsőbb szintűnek tekintett orvosi kurzuson az európai gyakorlatnak megfelelően a latin volt, amit azonban a többi, alsóbb szintű tanfolyamokon nem lehetett megkövetelni az ide jelentkezők hiányos latin ismeretei miatt. Így ezek nemzeti nyelveken folytak, magyarul és németül, vagyis az országban legelterjedtebben használt nyelveken. 1808-tól a szülésznői és az állatorvógyász tanfolyamokon a szlo-

vák nyelvet is használták. 1844-től a magyar lett az ország hivatalos nyelve, de ez sem ekkor, sem a szabadságharc leverése után – amikor pedig a németet tették hivatalos nyelvvé – nem érvényesült teljes mértékben az oktatásban. A magyar tannyelvre való teljes áttérésre csak a kiegyezés után került sor. A magyar nyelvű oktatás kizárólagossá válásával elmaradtak az idegen ajkú hallgatók, legalábbis azok, akik nem beszéltek nyelvünket. Az állatorvosi képzés 1851-ben kivált és saját intézményi keretek között folyt tovább. Az 1872-es tanulmányi reform eltörölte a sebészmesteri kurzust, illetve a sebészképzést egyesítették az orvosival. Ettől kezdve *egyetemesek* az orvosdoktori oklevelek (*medicus universalis*). A szülésznők képzése 1881-ben kapott saját szervezetet a korabeli II. sz. Női Klinika megalapításával, később pedig Bábaképző Intézet néven különvált a klinikától. Kevésbé ismert, hogy 1959-től 1969-ig német nyelvű oktatás

is folyt az akkori nevén Budapesti Orvostudományi Egyetem (BOTE) Általános Orvostudományi Karán. A háttérben az állt, hogy a nyugatra szökött német orvosokat a volt NDK egyetemi rendszere nem tudta azonnal pótolni, ezért más szocialista országokat is igyekeztek bevonni a képzésbe. Így 1959 októberében 122 német orvostanhallgató érkezett Budapestre egy oktató kíséretében. A tíz év alatt összesen 312 keletnémet diák fordult meg az egyetemen. Ilyen előzmény után 1983-ban indult meg a rendszeres német nyelvű képzés, amelyhez 1989-ben csatlakozott az angol tannyelvű oktatás. Az idegen nyelvű képzés visszaállításával az egyetem voltaképpen visszatért saját kezdeti hagyományához, noha a latin egykori szerepét azóta az angol vette át a tudomány világában is. Mára a hallgatók harmada külföldi, akik a világ hetven országából érkeznek ide tanulni. Az orvoskar története során kialakult egyes képzési ágak 1955-ben nyertek különálló szervezeti kereteket. Az 1951-ben BOTE néven önállósodott orvostudományi kar évekig egykarú egyetemként működött, amelyet dékán vezetett, igaz, hogy lényegében rektori hatáskörrel. 1955-ben az eredetileg egyetlen kart háromfelé osztották, tehát jogelődje mindháromnak azonos. Legnagyobb közülük a legtöbb hallgatót képző Általános Orvostudományi Kar lett. A gyógyszerész tanszékeket a (korabeli elnevezéssel) Gyógyszerészi Karba tömörítették, a képzés továbbra is megosztott a BOTE, illetve az ELTE Természettudományi Kara között. Az önálló, vagyis az általános orvosítól elkülönült fogorvosképzés 1952 szeptemberében indult el az egyetemen. A korábbi rendszerben a szakorvosi képzés szintjén volt lehetőség fogorvossá válni. Ez a tanulmányi reform tette lehetővé a Fogorvosi Kar (szintén korabeli névhasználat) megszervezését a másik két karral egy időben. Ezzel kialakult a mai kari struktúra alapja, mely a 2000. évi integrációig lényegében változatlan maradt. Az Egészségtudományi Kar és az Egészségügyi Közszolgálati Kar (2010), valamint a Pető András Kar (2017) belépésével pedig az egészségügy teljes spektrumára kiterjedően folytat szakemberképzést a Semmelweis Egyetem. (Utóbbi karok történetét sorozatunk későbbi részében érintjük.)

Molnár László
Központi Levéltár

*A Semmelweis Kiadó munkatársai
nagyon szép Karácsonyi Ünnepeket,
és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánnak
a Semmelweis Egyetem munkatársainak,
Szerzőinek, Olvasóinak!*

Simmelweis Kiadó